

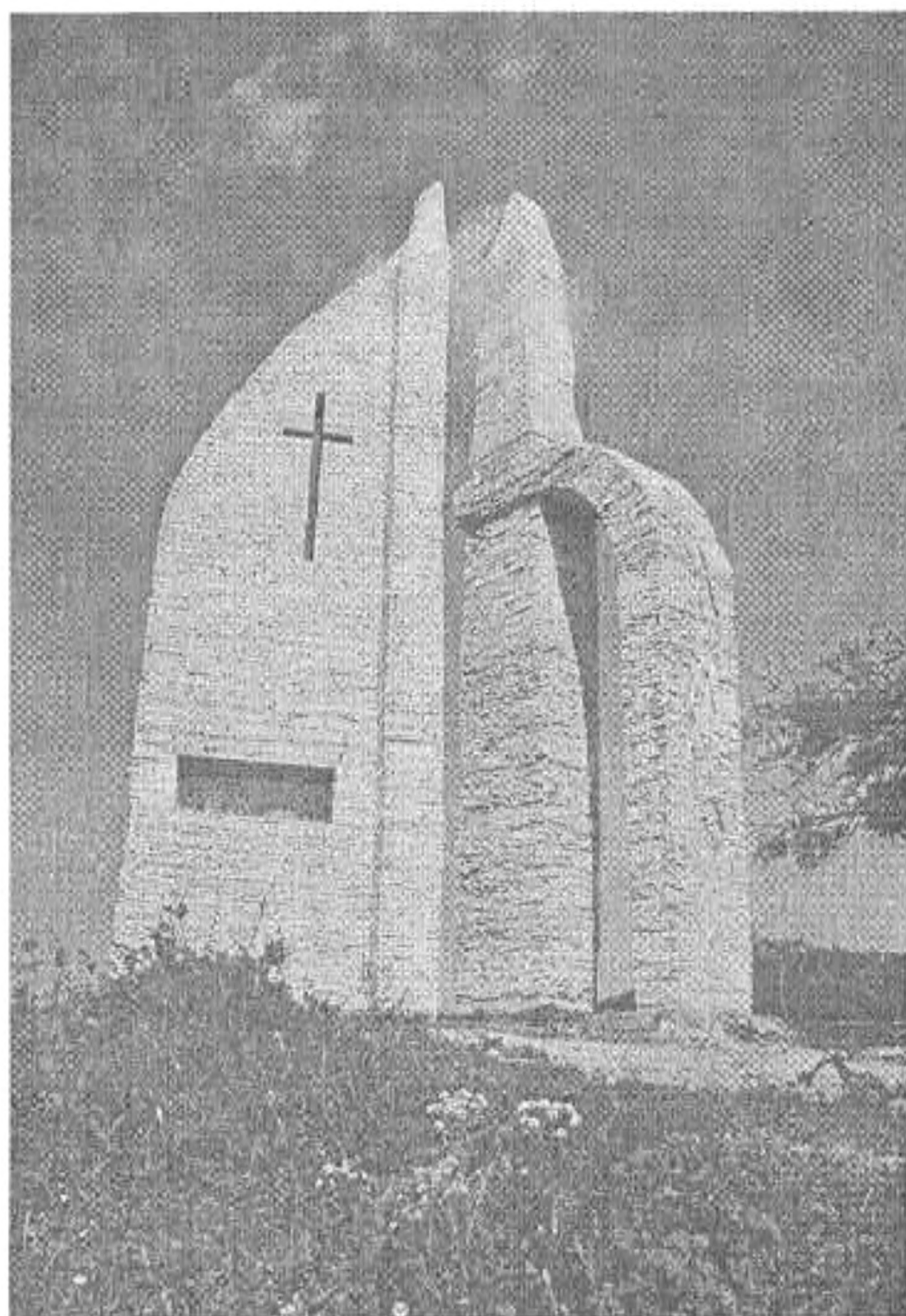
Szentandrás Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

2001. november

Ára: 79 Ft

VII. évfolyam, 11. szám

A cserhalmi ütközet emlékműve

Fotó: N. Elek Katalin

MEGHÍVÓ

Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzatának
Képviselő-testülete nevében

tisztelettel és szeretettel meghívjuk a

2001. december 1-jén (szombaton) 17.00 órakor tartandó

Szent András-napi községi ünnepségre.

Az ünnepség helye: Művelődési Ház

Program:

* Ünnepi köszöntő

* Kitüntetések átadása

* Kultúrműsor

Békésszentandrás Önkormányzata

Wass Albert

A láthatatlan lobogó

Konok hűséggel hordozom
az úttalan bozótokon.

Seb a vállam és seb a markom,
de fogom, viszem és megtartom.

S fogcsikorgatva hirdetem:
nem ért véget a küzdelem!

Mert valami még megmaradt,
Görcs zsibbasztja a markomat,

de markomban még itt a Szó:
a láthatatlan lobogó!

Ereklyém, Kincsem, Fegyverem,
Magosra tartom és lengetem!

És védem, foggal és körömmel!
Vad dühvel és örült örömmel!

És mentem, mindeneken által,
intépő, végső akarással!

Dúlt otthonom rég összedőlt,
Kifordult alólam a föld.

Társaimat ár elsodorta,
Mögöttem ég a poklok pokla.

Elöttem vad sziklák merednek,
De nekivágok a meredeknek!

Mert élek még! Ha törten is,
ha vérben is, ha görcsben is.

még ha utolsó is vagyok
kit az özönvíz meghagyott,

de harcom végigharcolom
s a lobogót megmarkolom!

Megmarkolom és nem hagyom,
ha le is szakad karom,

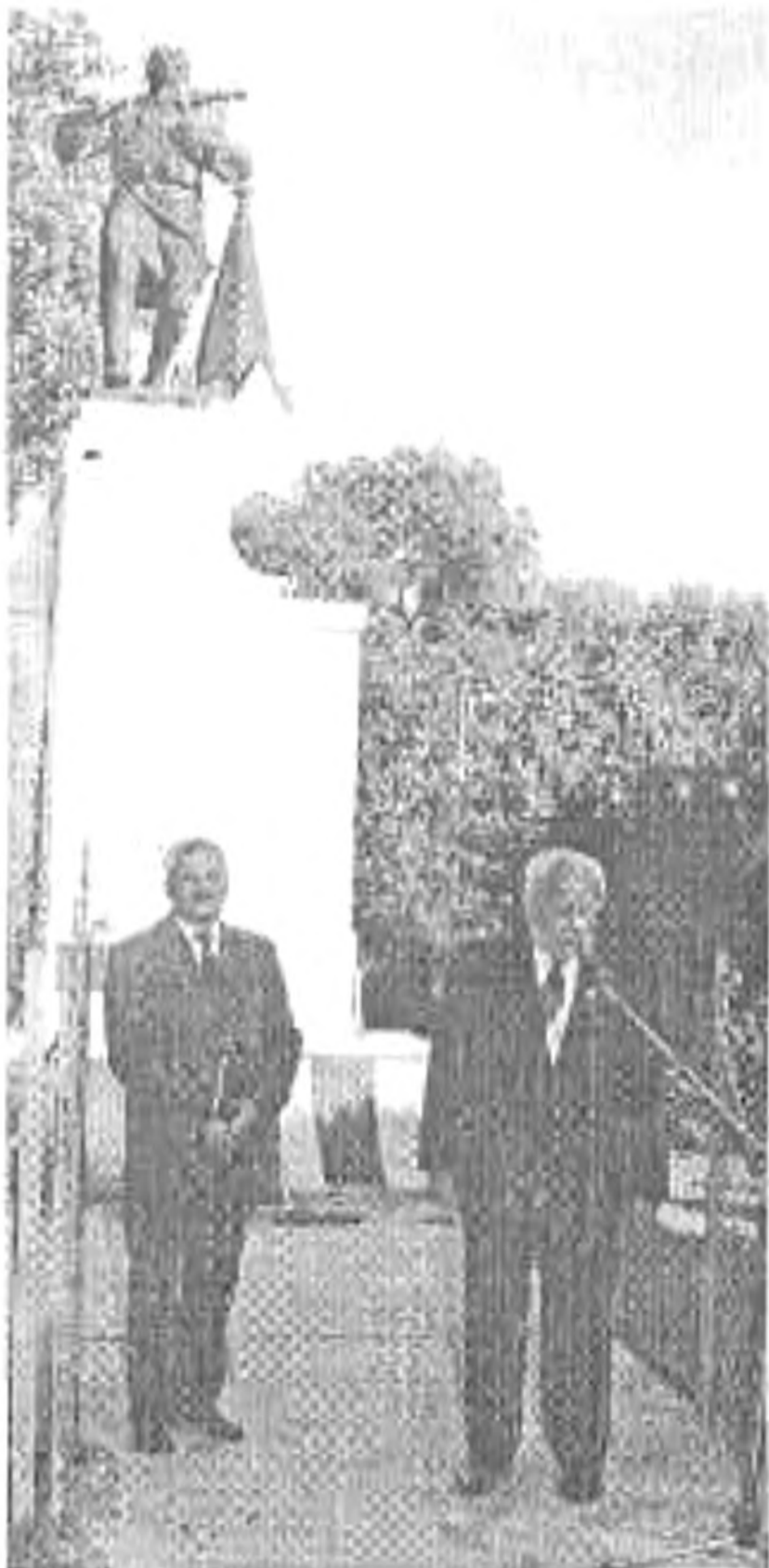
ha két lábam térdig kopik:
de feljutok a csúcsokig!

S utolsó jussomat, a Szót,
ezt a szent, tépett lobogót
kitűzöm fent az ormokon
s a csillagoknak meglobogtatom!

1956. október

„Meghalunk? Az lesz talán a legjobb. A forradalmat leverik, jön a minden eddiginél véresebb leszámolás, nem is érdemes élni. Szó nincs, fegyver van. Gondolat nem lehet, fegyveré az igazság.”

Emlékezés az 1956-os forradalom évfordulóján

Ünnepi beszédet mond Hadady László nyugdíjas pedagógus

Községünkben október 23-án a Hősök terén emlékeztünk meg az 1956-os forradalom és szabadságharc 45. évfordulójáról. Az ünnepséget megtisztelte jelenlétével körzetünk országgyűlési képviselője, a Megyei Közgyűlés elnöke, Domokos László is.

Nemzeti imánk elnéklése után Csabai Anikó és Oláh Anita 6.b osztályos tanulók

részleteket mondtak el egy korabeli versből. Ezt követően a Hunyadi János Általános Iskola énekkarának rövid műsora hangzott el, majd Hadady László nyugdíjas tanár osztotta meg az ünnepel kapcsolatos gondolatait a jelenlévőkkel. Személyében olyan ember szólt az ünneplőkhöz, aki nemcsak megélte, hanem meg is szenvedte '56 véres valóságát: a forradalom utáni kádári megtorlásból neki 8 hónap kistarcsai internálótábor jutott osztályrészül. Beszédében az eseményekre való visszaemlékezésen túl figyelmeztetett arra, hogy a megtorlásban résztvevők, illetve szellemi és politikai örökösök még ma is nagy súllyal vannak jelen az ország politikai és közéletében. Kifejezte azt a reményét, hogy a magyar nép a következő évben, majd azt követően fokozatosan háttérbe szorítja őket. Többek között ezzel is adózva mindazok emléke előtt, akik a forradalom és szabadságharc, valamint a példátlanul véres megtorlás során a legdrá-

Koszorú Domokos László országgyűlési képviselő

Molnár Imre Zoltán

gábat, életüket adták hazájuk szabadságáért és függetlenségéért.

Az ünnepi beszéd után Kis Erika és Kakuk Mónika 6.b osztályos tanulók újabb versrészlete színesítette az ünnepséget. Ezután került sor a koszorúzásra, amelyen az önkormányzat, az '56-osok, a helyi párt és társadalmi szervezetek, egyesületek mellett országgyűlési képviselők elhelyezte a megemlékezés virágait a szobor talapzatán.

Az ünnepséget a Szózat közös elnéklése zárta.

Diákjaink is megemlékeztek

Iskolánk tanulói is megemlékeztek a Művelődési Házban 1956. október 23-ának eseményeiről. A 6. b osztályosok szép műsorban elevenítették föl az októberi eseményeket. Versekkel, szövegekkel emlékeztek. A műsorban, amelyben nem csak az események, hanem azok résztvevői is be lettek mutatva, közreműködött az énekkar is. A tanulók nagy lelkesedéssel és átéléssel mesélték el a történeteket. Köszönjük a szép műsort a diákoknak, az énekkarnak, a 6. b osztály osztályfőnökének és az énekkar vezetőjének, Balláné Tóth Krisztina tanárnőnek!

23-ára emlékeztünk

Október 23-án a községi ünnepség után kiállítás nyílt a Könyvtárban a Békésszentandrásal kapcsolatos '56-os dokumentumokból.

Az összegyűlteket Hévízi Róbert a Békéssy János Helytörténeti Egyesület elnöke köszöntötte. Megnyitó beszédében kiemelte, hogy a kiállítással nemcsak a 45 évvel ezelőtti történéseket akarták bemutatni, hanem

az azt megelőző és követő időszakot is. Köszönetet mondott

Sokak kérésére - akik a Békéssy János Helytörténeti Egyesületet kívánják támogatni - közöljük az egyesület bank-számlaszámát: 53900021-12002133

Kozák Ferenc szentendrési származású szarvasi helytörténésznek, aki az egyesület rendelkezésére bocsátotta a kiállítás anyagának nagy ré-

szét, valamint a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeum-

nak a szintén most kiállított eredeti '56-os dokumentumokért. Kérte a jelenlévőket, hogy akinek ezzel az időszakkal kapcsolatos dokumentumai

vannak, segítsék az egyesület gyűjtőmunkáját.

A kiállítás november 25-ig tekinthető meg, melyet újabb követ. November 30-án a községi ünnepség után a Millenniumi ünnepségsorozattal kapcsolatos fotókból és plakátokból nyílik kiállítás, szintén a Könyvtár galériájában.

Békéssy János Helytörténeti Egyesület

Megnyitóbeszéd

Fotó: B&B

Az emlékező közönség

Fotó: B&B

SZENTANDRÁSI SZÓLÁSOK

/5. közlemény/

Közmondások:

- Késő bánat - eb gondolat.
- Nem bízzák ebre a hájat.
- Az kiabál, akinek a háza ég
- s az hallgat, aki felgyújtotta.
- Akinek az Isten nem ad, annak a kovács sem kalapál. /Tudniillik észl./
- A víz minden piszkot lemos, csak a bűnt nem.
- Nem mindig az hal meg, aki beteg, hanem aki következik.

Képletes szólások:

- Tengelyt akaszt valakivel.
- Botra beszél valakivel szemben.
- Ódzik a bocskora.

Hasonlatok:

- Félrehall /félreért/, mint őszszel a molnár.
- Felkapja, mint éhtyúk a taknyot.
- Hajt, mint a meszes, ha jön az eső.

- Hallgat, mint süket disznó a bűzában.

Gyerekek mondásai:

- Úgy kellett, káposztába hús kellett! /Káröröm kifejezése./
- A pap sem prédikál kétszer. /Ha valami megismétlését kérték./
- Nem mindig papsajt!
- Kapsz, de nem harapsz! /Amikor valakinek az uzsonnájából kértek./

- Csipán vettetek? /Ha valakin új ruhát látnak, jól belecsípve kérdik./

- Hol vette király a várát? Szerezte! /Hol vetted? - kérdésre./

Békésszentandrás, 2001. október 24.

Nemes Ferenc

Gy.E.-N.F.

Ez volt a XX. század

1901. novemberében jött létre a gödöllői művésztelep, a magyar szecessziós festészet és iparművészet legjelentősebb műhelye. A telep szervezője és vezetője Körösfői Kriesch Aladár volt (Székely Bertalan követője és tanítványa volt.)

1901. november 18.

A Panama-csatorna építésének kérdésében John Hay amerikai külügyminiszter és Julian Pauncelforte of Preston, Brit követ megkötötték a Hay-Pancelote-szerződést, amelyben Nagy-Britannia hozzájárult, hogy az Egyesület Államok óceánközi csatornát üzemeltessen, de ragaszkodott a csatorna semlegessé és nemzetközivé tételéhez.

1902. november 2-án született Ilyés Gyula, Kossuth-díjas író, költő. A XX. századi magyar művészeti élet meghatározó alakja volt. A két világháború között minden művészeti irányzat és törekvés hatással volt költészetére. 1921-26 között Párizsban élt, itt ismerkedett meg a szürrealistákkal. Hazatérése után rövid ideig Kassák köréhez tartozott. Hatott rá a Bartók és Kodály munkássága révén előtérbe kerülő újfajta, modern népiesség, de ezt ötvözte a tárgyiaság és új klasszicizmus törekvéseivel. Vereseinek fő vonulata a nemzettudat, az erkölcsiség, a magyar és európai költészet hagyományainak együttes felvállalása.

1902. november 20-án született Kovács Margit magyar keramikus, szobrász. Népies alakokat ábrázoló ill. vallásos témájú korongolt, festett kerámiaszobrokat, domborműveket készített. Munkáit naiv egyszerűség, játékos, humoros szemlélet jellemzi. Szentendrén, a házban ahol dolgozott, ma

munkáiból összeállított állandó gyűjteményes kiállítás látható.

1902. november 24-én született Latabár Kálmán, a híres Latabár színészdinasztia tagja. Rákosi Szidi színiiskolájában végzett. 1922-ben kezdte pályáját a Várszínházban. 1927-33 között Árpád nevű öccsével külföldön szerepelt, mint zenés-táncos akrobata. 1945-től a fővárosi Operettszínház tagja lett. Jelentős színészegyenység volt, kitűnő mozgáskultúra, humorérzék, muzikalitás jellemezte alakításait.

1903. november 3.

Júniusi sikertelen kísérlete után kormányt alakított Tisza István gróf, a magyar uralkodó osztályok érdekeit a legvilágosabban felismerő, és annak érvényesítéséért az erőszaktól sem visszariadva cselekedni kész politikus.

1903. november 8.

A budapesti Városligetben leplezték Ligeti Miklós Anonymus-szobrát.

1904. november 8.

Theodor Roosevelttel győz a választásokon, az amerikai Egyesült Államok 26. elnökévé választották. Elnöksége alatt folytatta a XIX. sz. végén megkezdett expanzionista politikát, elsősorban Latin-Amerika irányába. A belpolitikában visszaállította a szövetségi állam megingott tekintélyét, visszaszorította a holdíngok befolyását, és szociális reformokat vezetett be.

1904. november 24.

Az amerikai Stocktonban (Kalifornia) kipróbálták az első hernyótalpas traktort, Holt-féle gőzvontatógéppel. Az első darabokat 1906-ban adták el.

1905. november 19.

Ezen a napon szentelték fel Budapesten a Bazilikát.

1906. november 7.

Thököly Imre az egykori felsőmagyarországi kuruc fejedelem hamvait Törökországból hazaszállították Késmárkra. Hamvait ünnepélyesen helyezték el a késmárki új evangélikus templomban. A koporsót a nikodémiai örmény temetőből szállították Magyarországra és a sírkövet is befalazták a kuruc fejedelem maradványainak új otthon adó templom falába.

1907. november 1.

II. Miklós cár megválasztotta, majd összehívatta a harmadik birodalmi dumát. 1918-ig ez volt az egyetlen, amely hivatali idejének mind az öt évét kitöltötte. A választójogi törvény önkényes megváltoztatásával egyértelmű konzervatív többséget biztosított magának. Oroszországban látszatalakmányosság uralkodott.

1907. november 8.

Bemutatkozott a nyilvánosság előtt egy új találmány. Az Arthur Kora professzor által szerkesztett faksimiletáviró fényképeket volt képes reprodukálni, jó minőségben. November 8-án továbbították az

első képet Párizsból Londonba. Az 5,5x7,5 cm nagyságú fénykép 12 perc alatt ért célhoz egy víz alatti kábelon. A kép VII. Edward királyt ábrázolta.

1908. november 21.

Magyarországon a király szentesítette az elemi népiskolai oktatás ingyenességéről szóló törvényt.

1909. november 28.

Ünnepélyesen felavatták a József Műegyetem épületeit. A Műegyetem a polgári Magyarország iskolája. „A magyar gazdaság függetlenítése az ország önállóságának legfelsőbb követelménye: a magyar mérnöki, építészeti, vegyészeti kar ezt a függetlenséget szolgálja.”

1910. november 20.

Asztapovóban meghalt Lev Tolsztoj gróf, orosz író. Legismertebb műve a „Háború és béke”, és az „Anna Karenina” című regényei. Tolsztoj a felvilágosodás filozófusa volt. Az élet értelmét és az abszolút igazságot kereste, elutasította az esztéticizmust, az állam és az egyház bármilyen formában megnyilvánuló önkényét.

ANYAKÖNYVI HÍREK

SZÜLETÉS

2001. szeptember 13-án Rózsavölgyi Zsolt és Pancsovai Réka szülőknek NÓRA, szeptember 14-én Csík János és Sáfár Edit szülőknek KRISZTINA, szeptember 15-én Boros Szabolcs és Szécsi Gabriella szülőknek VIVIEN, szeptember 17-én Tasi János és Balla Magdolna szülőknek KRISTÓF, szeptember 20-án Juhos János és Janecskó Katalin szülőknek IVÁN, szeptember 25-én Dobos Ágoston és Tapoljai Emőke szülőknek KENDE JÁNOS, szeptember 29-én Romhányi József és Demlyén Éva szülőknek ROLAND, október 5-én Kerekes Béla és Aszódi Éva szülőknek ELIZA MÁRTA, október 19-én Szécsi Zoltán és Kertész Anikó szülőknek NORBERT, november 4-én Bártfai Lajos és Tóth Melinda szülőknek LAURA utónevű gyermeke született.

MEGHÍVÓ

Templomunk búcsúünnepét december 1-jén, szombaton délelőtt 10 órakor kezdődő szentmisével ünnepeljük meg. Szeretettel hívunk és várunk minden kedves hívünket az ünnepi szentmisére.

Római Kat. Egyházközség

HALÁLOZÁS

KISS JÁNOSNÉ SINKA TERÉZIA (1922-2001)
Vértessy tér 1. szám alatti lakos, október 26-án, váratlanul befejezte életét és lelke visszatért Teremtő Urához. Gyászolják: férje, leánya, veje, unokái, unokatestvérei, férje összes rokonsága, és a rokonok.

„Emlékek nélkül népeknek híre csak árnyék”
Vörösmarty Mihály

Üdvözlét Vicéből!

Iskolánk táncsoportjával azért látogattunk el ide, hogy a hatodik alkalommal megrendezett „Hagyaték” fesztiválon bemutakozzunk.

Az erdélyi Mezőség a kevésbé ismert, titokzatos dombok vidéke. XX. századi legnagyobb fia, Sütő András így ír róla az „Anyám könnyű álmot ígér” című művében. „Hol vagyunk hát? A Mezőségnek hívott erdélyi dombvidék kellős közepében, Kolozsvártól negyven, Marosvásárhelytől hatvan kilométernyire, távol a vasúti és

pülő csángókról és az épülő Reményforrás Házáról.

A mezősegi dombokat átszelő patakok környéke a honfoglalás óta lakott helyek. A gyakran betörő ellenségtől a tocsogók, a lápok mentették meg az ittlakókat, akik Töhötöm vezér leszármazottainak tartják magukat. A település középkori várkastélya elpusztult, amely még vendégül látta Rákóczi fejedelmet, bujdosása előtt. A XIX. században a kastély romjain, annak maradványából épült a

műsor alatt elgondolkodtam azon, hogy Wass Albertet egy kicsit mi is magunkénak érezhetjük, hiszen tavaly, a községünk millenniumi ünnepét „A bujdosó imája” című versével nyitottuk meg.

A táncbemutató mellett volt időnk egy kicsit körülnézni Vicében. A falukép az általunk megszokottól egy kissé eltér. Első látásra szegényesnek tűnnek a házak, de a viceiek nagyon kedvesek, barátságosak, igazi vendéglátó gazdák és milyen finom kenyeret és kalácsot tudnak sütni!

Kirándulásunk során alkalomunk volt megtekinteni a környező falvak nevezetességeit is. Számunkra a legnagyobb látvány a cserhalmi ütközet emlékműve volt. A „Sacra Corona” című filmben láthattuk azt a véres csatát, amelyet 1068-ban László herceg vívott a kunokkal. Középkori templomaink freskóin gyakran találkozunk a Szent László legendával, melynek fő témája a kun által elrabolt magyar lány megmentése. (pl. Székelyderzs, Gelence, Bögz, Tereske stb.) A Cser-halom aljában Kerlés nevű faluval találkozunk. Az emlékmű mégis a szomszédos Ceprőtelkén látható. Miért? Csak síremléket lehet állítani, azt is temetőben és nem lehet magasabb 10 méternél. Ezért aztán a szomszédos településen, Cegőtelkén, fenn a dombon áll az emlékmű (képet ld. a címlapon), ugyanis a falu temetője felhúzódik a dombra, a méretekkel sincs gond, hiszen mindössze 9 és fél m magas a Kolosy Tibor által készített kompozíció, melyet a 90-es években állítottak fel. A letámasztott pajzs és az óriási méretű földbe szúrt kard markolata egymás mellett, lapos kövekből, aprólékos munkával kirakva a győzelem és egyben a béke jelképe is.

Az élmények sokasága hozzásegít bennünket ahhoz, hogy a magyarság szellemi kincsétől

Kárpát-medencei méretekben gondolkodjunk. A boldog megérkezés perceiben jó volt látni az andráskereszt fényét, úgy éreztük, hogy ezek a sugarak Vicéig is elérnek, hiszen lelkünkben még ott vibrált ennek a csodálatos útnak minden szép perce.

Wass Albert szobra

Szeretném megköszönni támogatóink segítségét, akik velünk együtt átértékelték azt, hogy ez az út a táncosok által egyben az anyaország karnyújtása a határainkon túli magyarság felé.

Támogatóink: Apáti Csilla, Argomex Kft., dr. Bíró Adrienne, Bobvos János, Czuczai Ernő, Csernus Tímea, Domokos László, Gombár Pál, Hamza Zoltán, Hegedűs László, Hévízi Róbert, Hunyadi János Általános Iskola, Kenzo Kft. Szarvas, Köröstext kft., Kulturális Alapítvány, Oláh Géza, Mozgáskorlátozottak Egyesülete, Református Egyház, Római Katolikus Egyház, Sinka Imre, Sinka József, Sovital Bt., Szarvasi ÁFÉSZ, Szécsi Antal. Külön köszönetemet fejezem ki Nagy-Elek Katalinnak, aki az ottani vendéglátásunkról gondoskodott. Köszönettel és üdvözlettel:

Bódi Mária

Szent István szobra

Fotó: B.M.

szellemi közlekedés útjereitől, hajdani lápok, tavak, nádasok, kiszikkadt völgyében. (...) Holt-tenger. Hasonlatos hozzá valóban a vidék domborzata. Valamikor tenger volt itt, azután elment valamerre, mi itt maradtunk, hasonlóképpen a vízi világból a természet sanyarú változásaiban az élelmes kételtű békák is.” Mi ennek a Szamos és Maros által ölelt tájnak az északi részén, a Magas-Mezőségen voltunk. Kolozsvártól ÉK-re indultunk el Szamosújvárt, Dést érintve Bethlenig, itt D-re fordultunk és a Melles-patak völgyében haladva elértük Vicét. Az alig 400 lelkes falut katolikus magyarok lakják. Lőrinczi plébános úr nagy szeretettel beszélt a múlttól, a jelenről, a betele-

plébániatemplom. Szépen felújítva, bejárata fölött Fogarassy Mihály püspök címerével a falu legjelentősebb nevezetessége. A templomkertben állították fel II. Rákóczi Ferenc mellszobrát 1992-ben. A község milicentáriumi emlékműve a Szent István szobor, amely a templom előtti téren látható. Az idei fesztivál kiemelkedő eseménye volt a neves mezősegi születésű író, Wass Albert szobrának felavatása a róla elnevezett iskola kertjében. Az ökumenikus istentiszteletet követően mi is elhelyeztük a szalagsokrunkat a szobor talapzatán, melyen az író jelképpé vált szavai olvashatók: „A kő marad.” A szép, ízes mezősegi beszédet hallgatva a

Néptáncfesztivál

Az ismerettség a Millenniumi év András-napján kezdődött, ahol az erdélyi Sajószentendrési küldöttei is részt vettek. Ezen ünnepségen bemutatott műsoruk alapján hívták meg az

zás fáradalmi után mindannyiunk szemébe a meghatottság könnyeit csalta.

Másnap - vasárnap - reggel indultunk a fesztivál színhelyére, Vicére. A 16 fellépő csoport-

vünkbe. A templom előtti kis téren minden együttes rövid műsorral mutatkozott be. Délelőtt 10 órától ünnepségen, Wass Albert szobrának felavatásán és a Wass Albert

nyéke szinte összes híres és jelentős települése képviseltette magát gyermek vagy felnőtt együttesével: Bálványosváralja, Dés, Beszterce, Ördöngösfüzes, Szik, Kolozsvár,

Bevonulás Vicére

Vége a színpadon

5. b osztály táncosait Vicére, az immár hatodik alkalommal megrendezett néptáncfesztiválra. Az utazás megszervezését és a folyamatos kapcsolattartást Bódi Mária tanárnő vállalta magára. Áldozatos munkáját ezúton is nagyon szépen köszönjük.

A több hónapos szervező és felkészülési munkát követően 14 gyermekkel és 5 kísérőtanárral október 20-án reggel indultunk el. Utunk során megtekintettük a nagyszalontai Arany János Emlékmúzeumot, a nagyváradi székesegyházat, a csucsai Ady-kastélyt, Bánffy-hunyad nevezetességeit, a Körösök forrásvidékét és a híres kolozsvári Mátyás király-szobrot ill. székesegyházat.

A sok látnivaló után kora este érkezünk meg szálláshelyünkre, Besztercére. A fogadtatás nem volt mindennapi. Meleg vacsorával és magyar nemzeti színpadra terített asztallal vártak bennünket, ami a hosszú uta-

nak a falu szélén kellett felsorakoznia, s mikor mindenki megérkezett, bevonulni a településre. A mi Békésszentendrési-Magyarország feliratú táblánkat megpillantva az összegyűlt közönség tapsolásban tört ki, kellemes meglepetést és melegséget lopva ezzel szí-

iskola névadó ünnepségén, 11 órától pedig ökumenikus Istentiszteleten vettünk részt.

A szabadban elköltött bográcsgulyás-ebéd után a táncpajta szabadtéri színpadán kezdődött a hagyományörző, hagyományápoló csoportok műsora, amelyben a Mezőség és kör-

Óradna, Cegőtelke, Magyardecse, Magyarpalatka, Csíksomlyó, Buza, Szépkenyerűszentmárton és a rendező-szervező Csíkszereda ill. Vice.

Kis csapatunk iskolánk névadójának tisztelegve Hunyadi Együttes néven lépett fel. Műsorunkban dél-alföldi gyermekjátékokat és dél-alföldi ugrózt mutattunk be. Az elismerés a közönség tapsán és a kapott oklevél által kézzelfogható. Az este kezdődött hagyományörző bálon az előttünk álló hazautazás miatt részt venni sajnos nem tudtunk, de a kollégiumba visszaérve rövid és jó hangulatú táncbálon pótoltuk az elmaradt szórakozást. Hétfőn reggel már hazafelé készülődtünk. A Magyarfenesen elfogyasztott finom ebéd után Körösfő népi kirakodó vásárában költhettük el megmaradt pénzünket. Késő este fáradtan, de lelkiileg és szellemileg feltöltődve értünk haza, ahol a kis

Békés megyeiek Vicén

A békésszentendrési (Magyarország) Hunyadi János Általános Iskola diákjai is felléptek a hét végén a VI. Vicei Néptáncfesztiválon. Kísérőtanáraik Kiss Éva, Klimaj Jánosné és Tóth Zoltánné pedagógusok, Klimaj János népművész és a kirándulás szervezője Bódi Mária tanárnő.

A romániai kirándulás első napi állomásai voltak a nagyszalontai Arany János emlékmúzeum, majd a nagyváradi székesegyház, a csucsai Ady-kastély, Bánffy-hunyad, Körösfő, Kolozsvár és Beszterce. A békésiek megkoszorúzták a vicei Wass Albert-szobrot.

A néptáncfesztiválon bemutatott programért Kiss Éva táncoktató oklevelet kapott. Ezt követően nemzeti színű szalagot helyeztek a Szent István-szoborra és a II. Rákóczi Ferenc-szoborra.

Megjelent a Krónika - Erdélyi Magyar Közéleti Napilap - 2001. október 22-i számának Közép-Erdélyi Tudósítások című rovatában.

ÖNKORMÁNYZATI

Az ösztöndíjpályázat nyertesei

Az Oktatási Minisztérium a helyi és a megyei Önkormányzatok együttműködésével 2002. évtől kezdődően újra útjára indítja a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázatot, amely a szociális helyzetük miatt rászoruló egyetemi és főiskolai hallgatók, továbbá felsőoktatási intézménybe jelentkezni kívánó fiatalok részére nyújt rendszeres anyagi segítséget. Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete csatlakozott a pályázati rendszer 2002. évi fordulójához.

A pályázatokat 2001. október 10-ig lehetett benyújtani a Polgármesteri Hivatalban.

A beérkezett pályázatokat a Képviselő-testület által létrehozott Ideiglenes Bizottság (tagjai: alpolgármester és az állandó bizottságok elnökei) bírálta el.

A megyei önkormányzat tetszőleges összeggel kiegészítheti a helyi önkormányzat által a pályázók számára megítélt, helyi önkormányzati forrásból fedezendő ösztöndíj összegét. Az Oktatási Minisztérium a helyi és a megyei önkormányzat által megállapított támogatási összeget, a támogatással megegyező mértékben kiegészíti.

Ösztöndíjban azok a szociálisan hátrányos helyzetű fiatalok részesülhetnek, akiknek havi jövedelme, vagy családjában az egy főre eső havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át, valamint akiknek havi jövedelme vagy családjában az egy főre eső havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 160%-át, és árva vagy félárva, valamilyen krónikus betegségben szenved, vagy rokkant, családjában folyamatos ellátást igénylő beteg vagy rokkant van,

gyermeket nevel, egyedül neveli gyermekét, családjában lévő eltartottak száma három vagy annál több, eltartója munkanélküli vagy öregségi nyugdíjban részesül.

Békésszentandrás Nagyközség Képviselő-testülete Ideiglenes Bizottsága 2001. október 30-i döntése értelmében felsőoktatási önkormányzati ösztöndíjban részesült:

- Arnóczy Rozália. Az ösztöndíj havi összege 4.000,- Ft. Az ösztöndíj időtartama 10 hónap.

- Vig Rita. Az ösztöndíj havi összege 3.000,- Ft. Az ösztöndíj időtartama 10 hónap.

- Lázár Dóra. Az ösztöndíj havi összege 4.000,- Ft. Az ösztöndíj időtartama 10 hónap.

- Lénárt Anita Magdolna. Az ösztöndíj havi összege 3.000,- Ft. Az ösztöndíj időtartama 5 hónap.

- Lénárt Viola Mária. Az ösztöndíj havi összege 3.000,- Ft. Az ösztöndíj időtartama 10 hónap.

- Horváth Beatrix. Az ösztöndíj havi összege 3.000,- Ft. Az ösztöndíj időtartama 3x10 hónap.

- Aszódi János. Az ösztöndíj havi összege 4.000,- Ft. Az ösztöndíj időtartama 10 hónap.

- Dorogi Zoltán. Az ösztöndíj havi összege 3.000,- Ft. Az ösztöndíj időtartama 10 hónap.

- Debreceni Péter. Az ösztöndíj havi összege 4.000,- Ft. Az ösztöndíj időtartama 10 hónap.

- Pálkás Beáta. Az ösztöndíj havi összege 4.000,- Ft. Az ösztöndíj időtartama 10 hónap.

- Kiss Brigitta. Az ösztöndíj havi összege 4.000,- Ft. Az ösztöndíj időtartama 3x10 hónap.

- Kovács Norbert. Az ösztöndíj havi összege 4.000,- Ft. Az ösztöndíj időtartama 3x10 hónap.

Polgármesteri Hivatal

Parkokkal pályáztunk

A Képviselő-testület 2001. április 12-i ülésén döntött arról, hogy településünk benevez a Millenniumi „Virágos Magyarországért” virágosítási, parkosítási és környezetszépítési versenybe.

Mi elsősorban a 44-es út két oldalán lévő ligetek rendbehozásával pályáztunk.

A verseny eredményhirdetése október 12-én Pakson volt, amelyen Fabó István környezetvédelmi és mezőgazdasági bizottsági elnök úrral vettünk részt az ország összes benevezett településéről érkezett polgármesterek és képviselők társaságában.

Oklevelet kaptunk a versenyben való részvételért.

A versenyt és az ezzel járó elismerést PAKS városa és a községi kategóriában a Duna túlsópartján lévő Géderlak nyerte el. A két nyertes jövőre hazán-

kat képviseli az Európai versenyben.

A díjkiosztás előtt lehetőséget biztosítottak a rendezők egy városnézésre, ez alkalomból megtekintettük a győztes település összes 26 ha-t kitevő parkjait, virágos utcáit. PAKS évente mintegy 100 MFt-ot fordít közterületeinek építésére, szépítésére, karbantartására. A rendkívül hasznosnak ítélt látogatás után megállapítottuk, hogy az eddigieknél lényegesen több erőfeszítést kell tennünk ahhoz, hogy felvegyük a versenyt az ország élvonalával. Pályázati és egyéb úton meg kell teremteni az anyagi és tárgyi feltételeket ahhoz, hogy az eddigi „nagyakarítás, hátsó udvar rendbetétele” után tovább tudjunk lépni ezen a területen.

Sinka József

RÖVID HÍREK

- Megérkezett telephelyünkre a pályázati pénzből vásárolt MTZ-820 típusú traktor és a SHARK B 400 típusú hidraulikus hárompont függesztő berendezésre szerelhető szárzúzó berendezés.

- A Képviselő-testület elfogadta a 2001. III. negyedévi költségvetési beszámolóját. A beszámolási időszak végéig 299,7 MFt bevétel és 297,9 MFt kiadást könyvelhettünk el.

Az évközi változások miatt az eredeti 440 MFt költségvetési főösszeget 486,3 MFt-ra módosította a testület.

- „A díszpolgári, tiszteletbeli polgár kitüntető cím és egyes kitüntető díjak alapításáról és adományozásuk rendjéről” új rendeletet fogadott el a testület. A 2001-es kitüntetések adományozásánál az új rendeletet fogják alkalmazni.

Sinka József

Elismerés békésszentandrás polgárőrnek

Nagy György, aki 10 éve a Polgárőr Egyesület alapító tagja, az október 23-ai Országos Polgárőr Szövetség ünnepi választmányi ülésén az „Év Polgárőre” címet és elismerő oklevelet kapott a mozgalomban végzett munkájáért.

Ezt az elismerést megyénként évente 1 fő kaphatja, a Békés megyei 2100 polgárőr közül

Nagy Györgyre esett a választás.

Gratulálók Nagy Györgynek az elismeréshez és további munkájához sok sikert, erőt, egészséget kívánok a Képviselő-testület nevében.

Ez a kitüntetés a helyi egyesületnek is szól, akik szabadidejükben tesznek a település közbiztonsága érdekében.

Sinka József

HÍREK

Együttes ülés Szarvason

Példa nélküli együttes ülés volt 2001. október 18-án. Szarvas város és Békésszentandrás nagyközség képviselő-testületei a 44. sz. főút gyorsforgalmi út nyomvonal változatainak megtárgyalása tárgyában először ülésezett együtt.

Ismeretes, hogy településeinek életét megkeseríti a 44. sz. főút átmenő forgalma. A 2010-re becsült forgalmi adatok a mi szakaszunkra (68-74 km szelvény) 18055 járműegység/nap. A baleseti statisztikák szerint az elmúlt 6 évben az előbbieken jelzett 8 km-es szakaszon összesen 41 baleset volt, ebből 7 halálos, átlagosan minden km-re 6,8 baleset igen kedvezőtlen. Szarvason ez a mutató sokkal rosszabb.

A leírtakból látszik, hogy a térség gazdasági fejlődése a jelenlegi és várható forgalmi baleseti és környezetvédelmi helyzete a 44. sz. főút bővítését indokolja.

Szarvas térségében a fejlesztés régóta indokolt és szükséges. Szarvas és Békésszentandrás elkerülése, bár már a 90-es évek óta szerepel a fejlesztési

programokban a mai napig nem valósult meg. A 44. sz. főút gyorsforgalmi úttá fejlesztése az országos hálózatfejlesztési elképzelésekben megtalálható. A Kormány útépitési stratégiája a közeljövőre prognosztizálta a 44-es út gyorsforgalmi úttá való építését.

A Békés Megyei Állami Közútkezelő Kht. az elmúlt két évben több alkalommal egyeztetést folytatott a nyomvonalak lehetséges változatairól. Lakosaink a rendezési tervünk egyeztető fórumain közmeghallgatáson ismerhették meg az eddigi elképzeléseket.

Az egyeztető tanácskozásokon felmerült újabb elképzelések, nevezetesen vizsgálják meg annak a lehetőségét, gy az út közelebb kerülje el a településeket. Az UTIBER Kft. újabb lehetséges nyomvonalakat ajánlott a „D” és az „E” változatot. A testületek feladata az volt, hogy 4 változat közül válassza ki a közösen támogatható útvonalat.

I. Meglévő út korrekciói (Öcsöd, Békésszentandrás - Szarvas főúti elkerülésével)

II. „A” változat távlati autóút

I. ütem (félpálya) szintbeli csomópontokkal

III. „D” változat távlati autóút

I. ütem (félpálya) szintbeli csomópontokkal

IV. „E” változat távlati autóút

I. ütem (félpálya) szintbeli csomópontokkal

A testületek egyöntetűen abban foglaltak állást, hogy az UTIBER Kft. által készített 44. sz. gyorsforgalmi út nyomvonal vizsgálati tanulmánytervével egyetért, a bemutatott nyomvonal változatok közül a „D” jelű változatot tartja elfogadhatónak.

A tanulmányterv továbbdolgozása és a szükséges hatásvizsgálatok elvégzése érdekében a jóváhagyását megadja.

A továbbiakban megbeszéltük, hogy milyen témákban lehetséges közös gondolkodás ilyenek: rendezési tervek, Holtág rehabilitáció-tulajdonkérdése, idegenforgalmi fejlesztések, csatornázás környezetvédelem.

Sinka József
polgármester

2001. legszebb pillanatai

Ezzel a címmel rendezünk fotókiállítást a Könyvtár Galériájában 2002. januárjában a Magyar Kultúra Napján. Személyenként 5 db képpel lehet jelentkezni. A fotó mérete 15 cm x 21 cm-es, vagy ennél nagyobb lehet. A téma tetszőleges. A képeket 2002. január 10-20 között lehet leadni névvel, címmel a Művelődési Házban.

Várjuk kedves Olvasóink jelentkezését.

Bővebb felvilágosítást Benedek Erikától szíveskedjenek kérni.

Előre is köszönöm a jobbnál jobb fotókat a Rendezőség nevében.

Bódi Mária

JÁTSZÓHÁZI!

November-decemberben három játszóházat tervezünk a Művelődési Házban. Várjuk a Karácsonyt, tehát minden alkalommal ehhez kapcsolódik tevékenységünk.

November 24-én 9-12 óráig Adventi koszorút készítenek nem csak gyerekekkel, a szülőket is szívesen látjuk! Belépő 200 Ft/fő.

A Karácsonyhoz hozzátartozik a mézeskalács, ezért december 8-án 9-12 óráig sütni szeretnénk. Belépő 100 Ft/fő.

December 14-én 15-18 óráig feldíszítjük a Ház karácsonyfáját, különböző díszeket készítenek szalmából, csuhéból, gyékényből. Szintén szívesen látjuk a szülőket is!

Belépő: 100 Ft/fő
Szeretettel várunk mindenkit!

Művelődési Ház
dolgozói

MŰVELŐDÉSI

Közművelődési jelentés

2001 júniusában a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztérium Közművelődési Főosztálya megbízást adott Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzata közművelődési feladatellátásának általános és részletes szakfelügyeletére. A szakfelügyelet célja a szakmai vizsgálat és szakmai tanácsadás. A vizsgálat időpontja: 2001. június 29. – 2001. szeptember 10-e közötti időszak volt. A szakfelügyeletet dr. Horváth Attila közművelődési és turisztikai szakértő végezte Szolnokról.

„Békésszentandrás Nagyközség kitűnő természeti adottságokkal rendelkezik, amelyet különösen a víziturizmus vonatkozásában lehet továbbfejleszteni. A település vezetése már korábban is felismerte ezeket és az új – pl. a központi természetvédelmi fejlesztésektől várható – lehetőségeket, és saját infrastruktúrái fejlesztéseit is ilyen célirányban tervezte és bővítette akár anyagi forrásait, hitelképességét is kockáztatva.

Miközben a település felszín alatti fizikai infrastruktúrája országos

viszonylatban is messze jobb az átlagosnál, a felszínen látjuk, hogy mindenre itt sem futotta: járdák, burkolt mellékutak.”

Hasznosnak tartaná információs táblák elhelyezését, mivel a fontos középületek a mellékutakon közelíthetők meg. Másrészt a település turisztikai céljait is jobban szolgálná, ha a 44-es főúton, a település fő utcáján keresztülzúgó tranzitforgalmat akárcsak rövid megállásra vagy kitérőre készítenék!

Szerinte a községet még vonzóbbá tehetné egy faluszépítő egyesület és egy tájház, amely őrzi és bemutatja a még fellelhető értékeket. /mindkettő folyamatban – a szerk./ Az Önkormányzatnak javasolná a helyi közművelődési rendelet elkészítését, melyben a civil szervezetek aktív közreműködésére is számíthatnának. Örömmel állapította meg a nagyszámú civil szervezetek meglétét és két új megalakulását, akik a fiatalokat fogják közre.

„Ha a sporttevékenység támogatásával hasonlítjuk össze a kultúrát,

akkor bizony méltatlanul alacsonynak találjuk. A jövőben erre fordítható forrás lenne az adósságállomány csökkenése révén a költségvetés növekedéséből, vagy a költségvetésen belüli átcsoportosítás. Célszerű lesz a biztosított önkormányzati támogatást összegszerűen elkülöníteni!

A személyi feltételek csak nagyon szerény mértékben javultak, amik a korábbi időszakhoz képest inkább biztató kezdetnek minősíthetők. Legalább egy félállású könyvtárosra szükség lenne ahhoz, hogy teljesebb legyen a lakossági ellátás...

Az új kulturális létesítményben több kiscsoportos helyiségre lenne szükség és az intézmény felszereltségének pótlására, bővítésére is nagyobb figyelmet, anyagi erőt kellene fordítani!

A tartalmi tevékenység további bővítését csak a személyi és főképp anyagi feltételek javítása révén látom biztosítottnak és lehetségesnek, amelyekhez megfelelő eszközökkel az önkormányzat rendelkezik.”

„Elismerést érdemel, hogy a vizsgált időszakban Békésszentandrás Képviselő-testülete és Művelődési, Sport és Idegenforgalmi Bizottsága központi feladatként kezelte a Millenniumra való méltó felkészülést, s a nagyszabású – és egész települést megmozgató – rendezvények és események lebonyolítását, melyben különösen sokat vállalt a bizottság a kulturális és sport intézményekkel, illetve helyi civil szervezetekkel karöltve.

Békésszentandrás Önkormányzata, a Hivatal, a Képviselő-testület, a Művelődési, Sport és Idegenforgalmi Bizottság és a Békésszentandrás Kulturális Fejlődéséért Alapítvány erőfeszítése példaértékű, s ez az összefogás a rendszerváltás óta épp a vizsgált időszakban teljesedett ki. Ezért csak elismerését fejezi ki a szakfelügyelet, s egyben kiindulópontja és záloga lehet a település további kulturális fejlesztésének.”

Szerkesztette: Benedek Erika

GYEREKEK, FIGYELEM!

ALSÓSOKNAK!!!

Gryllus Vilmos és Gryllus Dániel zenés gyermekműsora november 26-án délután 15 órakor a Művelődési Házban. Belépés ingyenes! Támogatónk a Megyei Könyvtár!

Várunk benneteket!

Ovisok! Ovisok! Ovisok!

Várjuk együtt a Mikulást a Művelődési Házban december 7-én 15 órakor bábszínházi előadással.

Belépés ingyenes!

Támogatónk a Békésszentandrás Kulturális Fejlődéséért Alapítvány

Szentendrési Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

Kiadja: Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzata

Felelős kiadó: Sinka József

Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság

Tagjai: Horváth Sándorné, Benedek Erika, Fabó István, Sinka Csaba

Felelős szerkesztő: Molnár Imre Zoltán

Készült: SZARVASPRESS Bt. Telefon/fax: (86) 313-144/19

NYTSZ: 372/2/1995

B.I.K.E. SZILVESZTER

Szeretettel várunk minden szórakozni vágyót

december 31-én 18 órától
a Művelődési Házba!

Vacsora:

tyúkhúsleves csigatésztával és marhapörkölt sós burgonyával.
Éjfélkor virsli, sült hús.

Belépő: 2.500 Ft/fő.

Jegyek korlátozott számban kaphatók a Cuki Cukrászdában és a Rózsa Sörkertben.

Hangulatról a **Szimpátia** együttes gondoskodik.

Tombola, balszépe!!!

Mindenkit szeretettel várunk!

A szervezők

HÁZ - KÖNYVTÁR

Őszi játszóház

A jól sikerült nyári programokon felbuzdulva az őszi szünetben is szerveztünk a gyermekek számára játékos foglalkozásokat.

Hétfőn az összegyűjtött terméseket használták fel, melyekből először gyertyadíszeket készítettek, majd különböző állatokat, figurákat. Felhasználták a tobozt, csipkebogyót, mákgubót, szárított narancshéjat, tujatermést, makkot. Borsból, sárgaborsóból szemet ragasztottak, szegfűszeg volt az orr, a haját raffiából gyártották. Készült bagoly, emberfigura, tengeri csillag, és más sok-sok apróság. Közben - akinek kedve volt - Ócika névvel népi dalokat énekeltek, mondókáztak, játszottak.

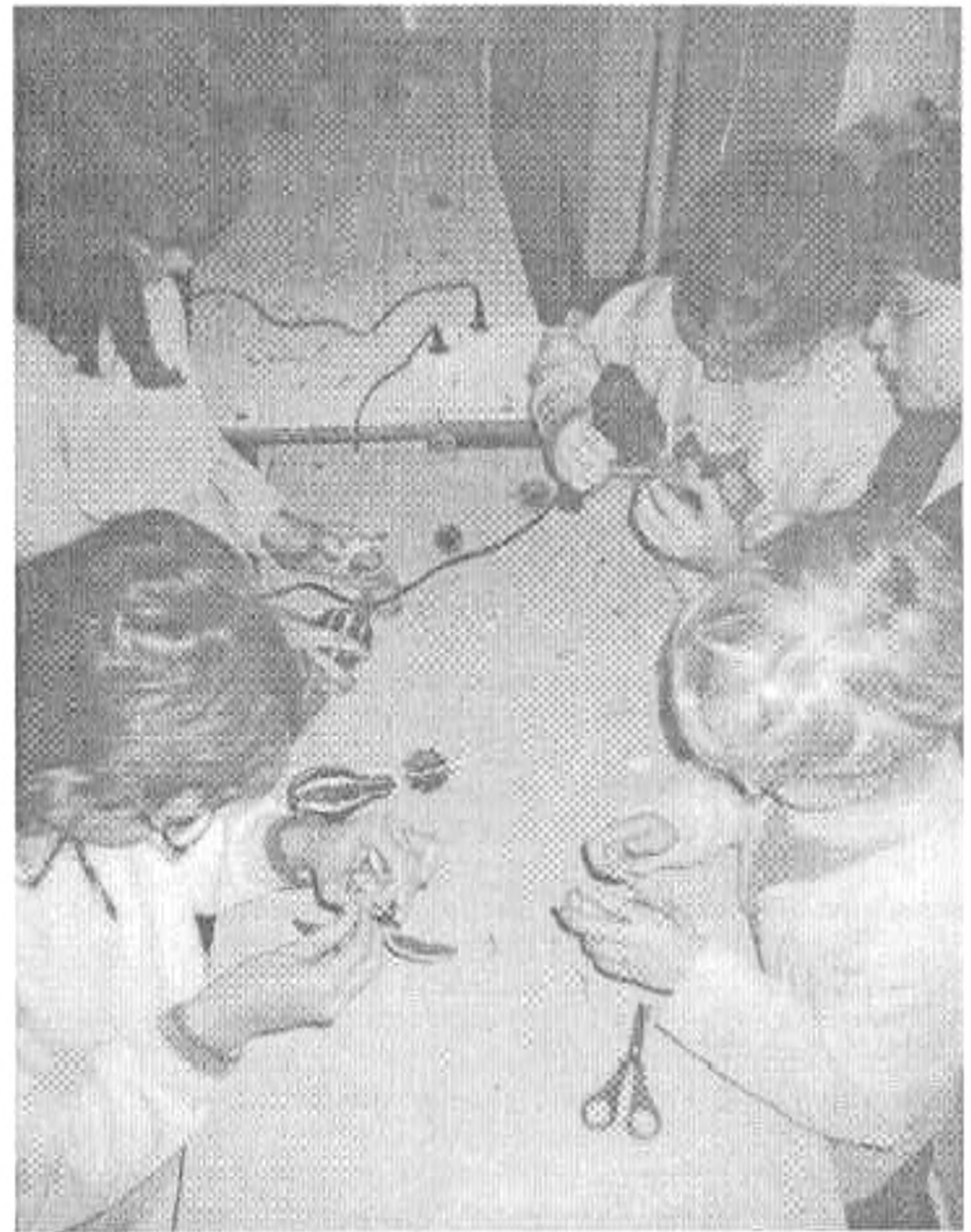
Kedden már két csoportban dolgoztak, mivel közel negy-

venen vettek részt. Nagy segítségükre volt Dudásné Marcsi néni, aki a „kicsikkel” foglalkozott. Ők gyöngyöt fűztek nagy élvezettel. A nagyobbak megpróbálkoztak a gyöngyszövésel, a kezdeti nehézségek után hamar belejöttek és még másnap is ezt folytatták. Gyönyörű nyaklánc, karkötő, gyűrű készült az ügyes kezek nyomán.

Még a gyapjúfonal rejtelmébe is bevezette őket játszóházvezetőnk Szabó Edit, így az ujjfonást is gyakorolták a hátralévő időben.

Kikapcsolódásként népi játékokat játszottak, örültek az együttlétnek és szünidőnek. Köszönjük a felnőttek segítségét!

Benedek Erika
intézményvezető

A ZÁRSZÁMADÁSI TÖRVÉNY JÓ BÉKÉS MEGYÉNEK

A zárszámadás a költségvetés többletbevételeit többek között nyugdíjemelésre, az egészségügyben dolgozók bérpótlékának, és a Széchenyi Terv forrásainak bővítésére, gazdaságfejlesztésre fordítja. Békés megye számára kézzelfogható eredményekkel jár, hogy az Országgyűlés elfogadta a zárszámadással kapcsolatos törvényjavaslatot.

Békés megyében nagyon sok idős ember él. A nyugdíjas fórumokon, képviselői fogadóórán, mindenhol azt tapasztaltuk, hogy az idősek magasabb nyugdíjat akartak. Ezért a januári és júniusi emelés után a zárszámadási törvény megemeli a nyugdíjakat, novembertől 1,5%-kal, kamatokkal együtt 1,7%-kal. A nyugdíjminimumhoz kötött szociális ellátások és a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emelése ugyan nem

törvényi kötelezettség, de a kormány úgy döntött, hogy ezek az ellátások is a nyugdíjához hasonló mértékben növekedjenek.

Tudjuk, hogy ezzel még nagyon sok nyugdíjasnak nem oldódik meg a gondja. A javaslat megszavazása esetén teljesül az a vállalás, hogy a nyugdíjak értéke a törvényben kötelezően előírt mértéken felül plusz 3%-kal növekedjen, pótolva a Bokros-csomag utáni reálérték csökkenés egy részét is. A magyar gazdaság azonban ma erre képes, ami éves szinten 15,2% emelkedést jelent.

Az egészségügy nehéz helyzete miatt a kormány a költségvetés többletbevételeinek jelentős részét az egészségügy helyzetének javítására fordítja. A megyében négy kórházat és annak dolgozóit érint zárszámadási törvény.

Ennek eredménye, hogy október 1-jétől visszamenőleg emel-

kednek az egészségügyi dolgozók bérpótlékai. A mintegy 50 ezer egészségügyi dolgozót érintő bérpótlék-emeléssel, 60%-ról 120%-ra emelkedik a három műszakos munkahelyen foglalkoztatott ápolónők, szülésznők, műtőssegédek és mentősök pótlékalapja. A kormány 150%-ra emelte a pótlékalapot az intenzív terápiás osztályok orvosai, a szakasszisztenseik, az ápolónők és a műtős szakasszisztensek esetében. A szociális gondozásban közvetlenül részt vevők pótlékalapja is megemelkedik, egyenesen 120%-ra.

Az egészségügy pénzügyi nehézségeinek orvoslását is tartalmazza az elfogadott törvényjavaslat. Ez jelentős többletforrást (országosan 7,7 milliárd forintot) jelent, például a gyermekgyógyászat kiemelt kezelésére, vagy a krónikus fekvőbeteg ellátás finanszírozási feszültségeinek enyhítésére. De

Békés megyei emberek számára fontos az ingyenes fogmegtartó ellátásra, melyet szintén a zárszámadásban találunk.

Az állami támogatású önkormányzati bérlakások építése jobb otthonhoz juttatja azokat a családokat, akiknek lehetőségeit meghaladja a saját tulajdonú lakás építése vagy vásárlása. A bérlakásprogram támogatása 5 milliárd forinttal növekszik. Így újabb lakások épülhetnek a megyében. Az eddigi eredmények, a megnyert támogatásokból megszerzte épülő lakások azt jelzik, hogy erre nagy az igény az önkormányzatok körében.

Aki a zárszámadásra nemmel szavazott, az nem támogatta a nyugdíjemelést, nem támogatta a bérek emelését az egészségügyben. A megyei MSZP országgyűlési képviselői és az FKGP megyei elnöke nemmel szavaztak a zárszámadásra.

Békéscsaba, 2001. november 13.

A JÖVŐ ELKEZDŐDÖTT

Részlet a Fidesz Magyar Polgári Párt „Vitairat - 2001” kiadványából

KÖZÉPPONTBAN A CSALÁD

A család olyan, szereteten és megbecsülésen alapuló közösség, amely biztos szívet jelent az unokák, a gyermekek, a szülők és nagyszülők nemzedékeinek az idő öntörvényű sodrásában.

A család a polgári társadalom egészséges jelenének és jövőjének biztosítója.

A család képes legjobban fejleszteni azokat a képességeket és tulajdonságokat, melyek nélkülözhetetlenek egy életképes, fejlődésorientált polgári társadalomban. Ilyen a szeretet és a bizalom, a türelem és a figyelem, az áldozatkészség és a felelősségvállalás, az önállóság és a közös célokért végzett együttműködés képessége. A család a nemzedékek közötti szoros érzelmi kapcsolat kialakulásának természetes élettere is. A társadalmi szolidaritás és az együvértartozás tudatának kialakulásához a család biztonsága és nyugalma képes megfelelő háttérrel biztosítani.

A polgári kormány programjának egyik sarokkövét a családtámogatási rendszer megújítása jelenti.

A Fidesz vezette polgári koalíció ezért segíti minden rendelkezésére álló eszközzel a gyermeket vállalók boldogulását. Ezért fogalmazza meg, és juttatja intézkedéseiben is kifejezésre, hogy értékrendjének középpontjában a család, azaz a modern polgári társadalom természetes, hagyományos, szereteten és megbecsülésen alapuló közösségeinek biztonsága és megerősítése áll.

SZAVAK ÉS TETTEK ÖSSZHANGJA

A polgári kormány egyik első intézkedéseként állította vissza a családi pótlék alanyi jogosultságát, amit az MSZP-SZDSZ-kormány hangzatos választási ígéreteit meghazudtolva szüntetett meg. Ennek a lépésnek köszönhetően mintegy 150 ezerrel nőtt azoknak a gyermekeknek a száma, kiknek jövőjét e támogatás is segíti a továbbiakban. A polgári kormány ezzel szakított azzal a korábbi szemlélettel, ami egyfajta könyöradományként, szociális segélyként tekintett a családi pótléokra.

A szemléletváltás lényege abban áll, hogy az állam azonfelül, hogy elismeri a gyermeknevelés többletköltségeit, azt is kifejezésre juttatja, hogy a polgári társadalom számára minden gyermek egyformán érték.

E családtámogatási forma vállalt értékelvűsége jut kifejezésre abban is, hogy a tanköteles korú gyermekek után a családi pótlékot az iskoláztatási támogatás váltja fel, melynek összege az előbbivel azonos.

A polgári jövő programjának végrehajtásában fontos állomás volt az is, hogy 1998-tól a gyermeknevelési támogatás (GYET) és a gyermekgondozási segély (GYES) igénybevételének - a szocialisták által bevezetett - jövedelemhez kötöttsége megszűnt, így szintén alanyi jogon illeti meg a szülőket.

A kormány, amellyel hogy folyamatosan biztosítja e támogatási formák értékállóságát, mindezzel ahhoz is ösztönzést nyújt, hogy a gyermeket vállaló szülők egyike otthon, a család természetes közegében nevelhesse gyermekét.

A polgári kormány - választási ígéretéhez híven és vállalt értékrendjével összhangban - újra bevezette az előző kormány által megszüntetett gyermekgondozási díjat (GYED), melynek maximális értéke 2001-ben 80 ezer forintra emelkedett. A GYED-et igénybe vevők számának folyamatos növekedése azt mutatja, hogy a gyermeket vállalók igénylik ezt a támogatási formát. Jelenleg mintegy 60 ezer szülő él ezzel a lehetőséggel.

A családtámogatási formák biztonságos, kiszámítható háttérrel jelentenek a gyermeket vállalóknak. A szoroson egymásra épülő elemekből álló rendszerben az is biztosított, hogy a gyermek megszületését követően az édesanyákat olyan anyasági támogatás illesse meg, melynek értékállósága is garantált.

A legrászorultabb családok gondjait az eddigi rendszeres gyermekvédelmi támogatás helyett a megemelt összegű, 2001.

január 1-jétől bevezetett kiegészítő családi pótlék intézménye is enyhíti. Összege megegyezik a két gyermek után igénybe vehető adókedvezménnyel, azaz gyermekenként 4000 forint. Az iskolás korú gyermeket nevelő, segítségre szoruló családok iskolakezdekor jelentkező gondjain pedig a beiskolázási támogatás hivatott enyhíteni.

A polgári kormány ezzel is kifejezésre juttatja, hogy tudatában van szociális felelősségének, és hogy tetteiben a társadalmi szolidaritás erkölcsi parancsának engedelmeskedik. Egyben világosan állást foglal amellett, hogy a társadalmi felemelkedés, a boldogulás legfontosabb feltételének a szorgalom és a tehetség mellett a tudást, valamint a tudáshoz való hozzáférés biztosítását tekinti. A polgári kormány ezért tartja fontosnak azt is, hogy az állam a szülők anyagi lehetőségeinek szűkössége esetén is minden gyermek számára biztosítsa a tudás megszerzésének lehetőségét.

A PÉNZ A CSALÁDBAN MARAD

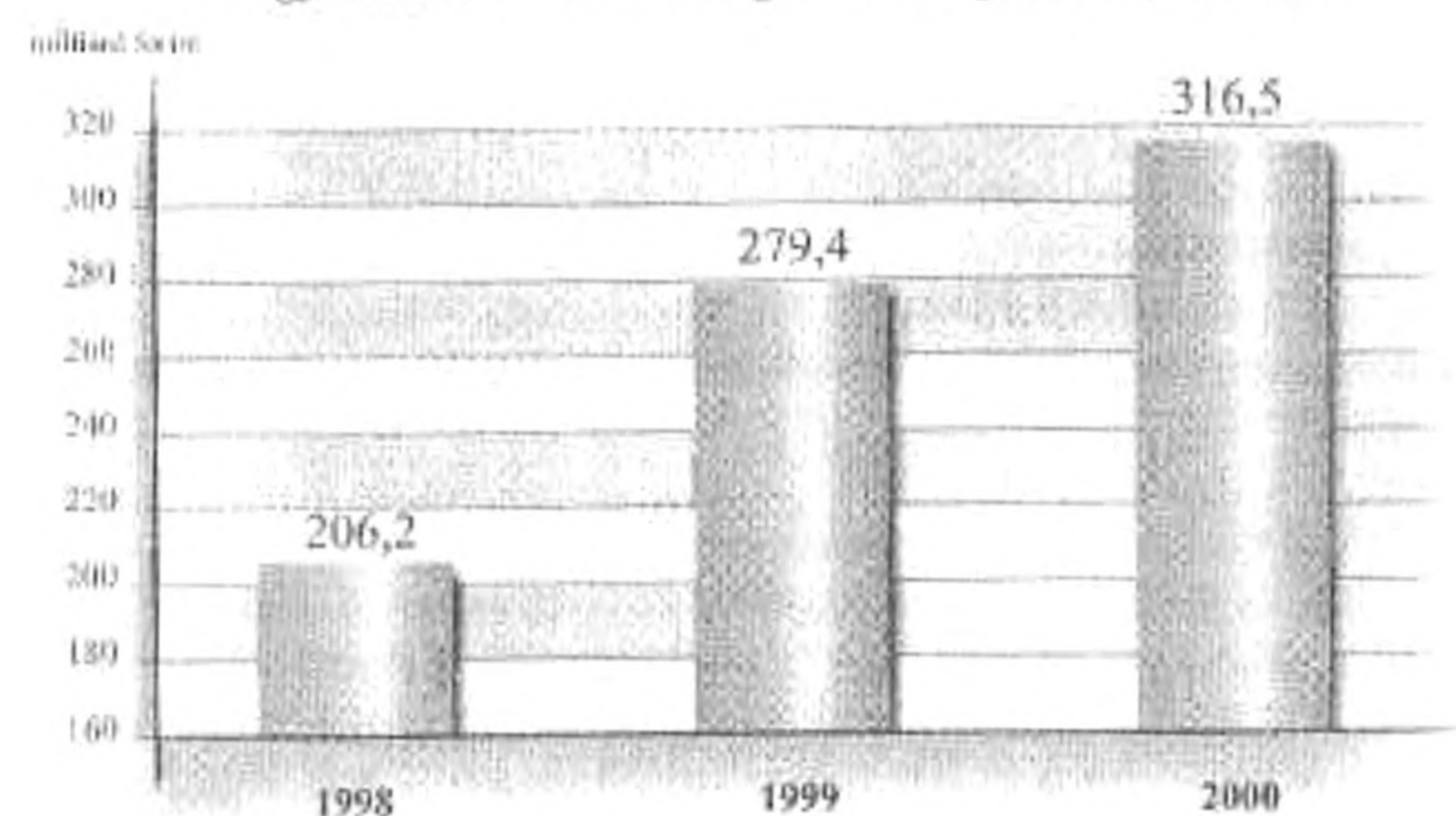
A gyermekes családokat a kormány az adórendszeren keresztül is támogatja.

A családi adókedvezmény már a gyermek fogantatásának 91. napjától igénybe vehető. A családi adókedvezményt 1999-ben több mint 1 millió család vette igénybe, a szülők összességében 33,3 milliárd forint személyi jövedelemadó megfizetése alól mentesültek.

2001-ben a gyermekek után járó adókedvezmény az egygyermekesek esetében 400.000 forint, a kétgyermekeseknél 642.857 forint, a három gyermeket nevelők esetében pedig 1.350.000 forint éves jövedelemig teszi teljesen adómentessé a szülők együttes jövedelmét.

Az adókedvezmények nyújtotta előnyöket a családok túlnyomó többsége maradéktalanul igénybe tudja venni.

A gyermekes családokat megillető támogatások növekedése

A grafikonon jól látható, hogy az infláció mértékét is figyelembe véve 1998 és 2000 között több mint 25 százalékkal növekedett a családi támogatások vásárlóértéke. A kormány tervei szerint a családokat megillető támogatások és kedvezmények összege 1998-hoz képest 2002-re több mint kétszeresére emelkedik.

A családi kötelek erősítését, a generációk együttélését és együttműködését segíti az a rendelkezés, mely szerint ez év márciusától az aktív korú nagyszülők is igénybe vehetik a GYES-t unokájuk egyéves kora után. A kormány e gyermekvállalást elősegítő lépésével kívánja tovább enyhíteni azt a terhet, melyet a munkahelyföltés természetes aggodalma jelent a szülőknek. Ezzel abban az esetben is megoldhatóvá válik, hogy a gyermek a család körében tölthesse a kisgyermekkor legmeghatározóbb éveit, ha a szülők nem tudják vagy nem akarják hosszabb időre otthagyni a munkahelyüket.

- folytatjuk -

FALUGAZDÁSZ OLDAL

REGISZTRÁCIÓ

Agrárgazdálkodók évi regisztrációja 2001. november 15-ig lehetséges.

FÖLDALAPÚ TÁMOGATÁS

A termelők földalapú támogatásának beadási határideje: 2001. november 30.

PERMETEZÉSI NAPLÓ és TÁBLATÖRZSKÖNYV kitöltött első példányának 2001. november 30-ig történő beküldése a Növényegészségügyi és Talajvédelmi Állomás címére: Békéscsaba, Szarvasi út 79/1. (kötelező 20 ha alatti termelőknek is). Az Állomás szakelődjének tájékoztatója alapján a hatóság a határidőre be nem küldött permetezési napló és táblatörzskönyv a már kifizetett földalapú támogatás visszavonását kezdeményezheti.

TALAJMINTA beküldése DANAV laborba Békéscsaba Szarvasi út 79/1. (Állomás mögött található) címére 20 ha feletti gazdálkodók számára szintén kötelező agrár-környezetvédelmi előírás. 6 hektáronként egy talajminta vétele szükséges, melynek vizsgálati költsége 2.200-3.000 Ft/minta. ÁLLAMI FÖLDFELVÁSÁRLÁS

2001. októberében megindult, mely minden aranykoronával rendelkező területre - osztatlan közös tulajdonra is - vonatkozik szántó, gyepek, erdők, nádas művelési ágakban. Az eddigiek folyamán a kisebb földterületek felajánlása indult meg a helyileg kialakult piaci árakon.

GAZDAHITEL igénybevétele 80%-os állami garanciavállalás mellett van pályázati lehetőség. A választott pénzüntézzel előzetes, hitelképességet bizonyítandó tárgyalás szükséges.

KUKORICA INTERVENCIÓS ára 18.000 Ft/10 felvásárlási rendelete megjelent. Ezzel kapcsolatos további intézkedések a tárcsa részéről a közeljövőben várhatóak.

MEZEI POCOK IRTÁSÁT a Békés Megyei Növényegészségügyi és Talajvédelmi Állomás azonnali hatállyal valamennyi mezőgazdasági termelő, vonalas létesítmények kezelői (utak, vasutak, csatornák) ill. Önkormányza-

tok számára kötelező jelleggel elrendelte.

Az intézkedés oka: a mezei pocok állománya túlzott mértékben felszaporodott, mely hatalmas károkat okoz az őszi vetésben, lucernásokban. A hideg őszi idő beálltával vonalásuk várható magtárak, ill. lakott területek felé. Védekezés formája: Redentin 75 rágcsálóirtó szerrel 20 kg/ha dózisban 2-szer 10 kg-os adagokban osztott, ismételt kezelésben.

Kiszórása egyenletesen és csomómentesen végzendő. Figyelem! A vadak védelme érdekében kiszórás előtt értesíteni kell a helyi Vadásztársaságot!

Sinka Csaba

A Község mezőgazdasági helyzete

A Képviselő-testület október 29-én tartott ülésén tárgyalta a falugazdász beszámolóját, melyet a Mezőgazdasági- és Környezetvédelmi Bizottság előzetesen kibővített ülésén tárgyalta.

Előljáróban megállapítható, hogy a beszámoló megfelelő áttekintést ad a Község mezőgazdasági helyzetéről. Ismerteti a falugazdász hálózat kialakítását, tájékoztat az elvégzendő munkáról, fő tevékenységi köréről, napi teendőkről. A beszámolóban olvashatunk fontosabb számadatokat is. A Község szántóterülete 5639 ha. A tulajdonosok száma 2676 fő/ez 1999-es adat/, ami azt mutatja, hogy az átlagos birtokméret 2 ha körüli. Az őstermelők létszáma 1200 fő, de a regisztráltak száma csak 196 fő. Ezen kívül összesen 14 agrárvállalkozó, és 5 gazdasági társaság, szövetkezet

döntően sertésfajta-tenyésztéssel, illetve felvásárlással foglalkozik.

A növénytermesztésre a hagyományos búza, árpa, kukorica, napraforgó, újabban a repce termesztése a jellemző, többi növény termesztése kisebb mértékű. A kertészeti kultúráknak nincs hagyománya községünkben.

Állattenyésztés: Megállapítható, hogy nagymértékben visszaesett az utóbbi időben. Jövedelmezősége bizonytalan, illetve kicsi, ezért csak kevesen foglalkoznak vele. A sertésfajta-tenyésztés is visszaesett a bizonytalan piaci viszonyok miatt. Mintegy 3000 db a sertések állománya, ami 10-15 évvel ezelőtt még 8-10 ezer db volt.

A beszámoló szerint a termelők tulajdonában levő gépek száma megfelelő, de műszaki színvonala sok esetben kívánni valót hagy maga után. Sok az

előregedett, rossz műszaki állapotú gép.

Jövedelmezőség: Nagymértékben változó. 1999 és 2000-ben a belvíz, majd aszály miatt jelentősen csökkent. A mezőgazdaság általános problémái itt is jelentkeznek úgy, mint időjárás, értékesítési gondok stb.

A bizottság megállapította, hogy a falugazdász igyekszik jól megoldani feladatát, tájékoztatni az embereket az aktuális teendőkről. Sok az adminisztrációs feladata.

A bizottság véleménye szerint a Gazdaköröknek, a termelőknek, szövetkezeteknek, falugazdászoknak, az Önkormányzatnak együtt kell gondolkodniuk, megoldani a problémákat. Tisztázni kell a csatornák, utak tulajdonjogát, kezelőjogát, kinek mi a feladata, csak hogy ehhez megfelelő anyagi erőfeszítést kellene biztosítani.

A mezőgazdaságra az EU csatlakozásnál nagyon nagy terhek várnak, aminek megoldására csak felkészülni lehet, de biztosat tudni nem. Ehhez el kell készíteni a törvényesomagoakat, szabályozni a termeléseket, ami sok-sok érdeksérelemmel járhat.

A falugazdász-hálózat működése óta ez az első alkalom, hogy beszámolt az Önkormányzatnak a működéséről. Szükség volt erre a beszámolóra, melyet a jövőben rendszeresíteni kell, mert a gondokat, problémákat fel kell tárni és a megoldásokról közösen kell gondoskodni.

A beszámolót a Mezőgazdasági- és Környezetvédelmi Bizottság elfogadásra javasolta, amit a Képviselő-testület egyhangúlag elfogadott.

Fabó István
Mezőgazdasági és
Környezetvédelmi Bizottság
elnöke

AZ IPARTESTÜLET HÍREI

Az adómentes természetbeni juttatások és a bevételnek nem számító egyéb jövedelmek módosítása az szja-törvényben

A jövedelem számításánál nem kell továbbra sem figyelembe venni azokat a bevételeket, amelyek a törvény 1. számú melléklete szerint, vagy más törvény szerint adómentesek. Az I. számú melléklet ide vonatkozó része a következők szerint módosult.

A károk megtérülése (a kockázatok viselése) körében adómentes az elemi károk, katasztrófák esetén, a károsultnak jogszabály alapján és/vagy közadakozásból pénzben vagy természetben nyújtott segély, támogatás (ide értve a lakóépületek állami költségvetési forrásból történő helyreállítását, újjáépítését is) a kártalanítás (ide értve a kisajátítás alapjául szolgáló, közérdekű célra megvásárolt ingatlan vételárát is) a kárpótlás, kártérítés, kivéve a jövedelempótló kártérítést.

A természetbeni juttatások körében adómentes

* a kifizető által üzletpolitikai (reklám) célból, bárkinek azonos feltételekkel és módon, nyilvános körülmények között adott kedvezmény, árengedmény, visszatérítés, termék, szolgáltatás, ha az

- nem tartozik a nyeresémből származó jövedelmekre vonatkozó rendelkezések hatálya alá,
- nem vetélkedő és nem verseny díja, valamint

* a termék megismertetése, forgalmának növelése céljából adott áruminta, ha az nem tartós használatra rendelt dolog és mennyisége nem éri el a kereskedelemben forgalmazott/forgalmazható legkisebb mennyiséget.

Nem számít üzletpolitikai célból adott terméknek, ha pl. a ruhakereskedő nyilvános karácsonyi vásár alkalmával tollat, vagy írótümböt ajándékozik a

vásárlóinak, még akkor sem, ha ezekre a tárgyakra a saját nevét, lógóját rányomtatja. Az ilyen termék üzleti ajándéknak számít, és ha az egyedi értéke az 500 forintot nem haladja meg, akkor attól függően sorolandó az adóköteles vagy adómentes természetbeni juttatások közé, hogy a juttató tudja-e az alkalmankénti és személyenkénti 500 forintot meg nem haladó értéket hitelesen dokumentálni. Bár a három alkalom nincs időponthoz kötve, ennek adminisztrálása személyre szólóan egy karácsonyi vásár alkalmával nehezen elképzelhető.

A természetbeni juttatások közül adómentes maradt a kifizető által a magánszemélynek kifizetőként legfeljebb három alkalommal adott ajándék értékéből alkalmanként az 500 forintot meg nem haladó összeg. E feltételek meglétét a kifizetőnek kell bizonylattel alátámasztania. Az adómentesség ilyen címen csak abban az esetben illeti meg a kifizetőt a módosító rendelkezésekben meghatározott adómentességen felül. Ha a kifizető nem tudja a személyre és alkalomra vonatkozó korlátozás betartását bizonyítani, az ajándék vagy adóköteles természetbeni juttatásnak minősül, vagy beszámít a 10 ezer forint egyedi értéket meg nem haladó üzleti ajándékok értékébe.

Az adómentes természetbeni juttatások köre a Nemzeti Kulturális Alapprogram támogatásával szervezett rendezvényekhez, programokhoz kapcsolódó utazás, szállás, étkeztetés értékével bővült. Az adómentes juttatás azonban nem lehet több, mint az e forrásból származó támogatás összege. Ha az NKA támogatásával szerveznek kiállítást,

kézművestábort, vagy más összejövetelt, az ehhez kapcsolódó utazás, szállás, étkezés adómentes természetbeni juttatásnak minősül, akár a szervező, akár a résztvevő az utazást, szállást, érkezést igénybe vevő a kedvezményezett.

A további adómentes bevételek köre - melyeket nem kell a jövedelem megállapításánál figyelembe venni - az alábbiakban bővül, illetve az ide vonatkozó rendelkezéseket a következő módosításokkal kell figyelembe venni.

Nem számít bevételnek, ha a magánszemély részére az általa fizetett tagdíja, hozzájárulása, felajánlása ellenében, vállalkozási tevékenységet nem folytató társadalmi szervezet, köztestület nyújt szolgáltatást, ha a beszedő szervezet nem jogosult adóalapcsökkentésre vagy adókedvezményre szóló igazolás kiadására. A közhasznú szervezet adóalap-csökkentésre, illetve adókedvezmény igénybevételére szóló igazolás kiadására jogosult, ezért a közcélú adománnyal összefüggésben nem alkalmazható az adómentesnek minősülő ingyenes szolgáltatás.

A jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni a következő bevételeket sem:

* a kifizető által a vele munkaviszonyban álló magánszemély illetve tevékenységében személyesen közreműködő tagja képzésének költségként elszámolt értékét, feltéve, hogy képzés a kifizető tevékenységéhez szükséges ismeretek megszerzését, bővítését célozza, továbbá

* a kifizető tevékenységében közreműködő magánszemély (például üzleti partner, szakértő) a feladatnak ellátásához

szükséges felkészítés költségként elszámolt értékét.

azzal, hogy egyebekben a hivatali, üzleti utazásra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

A bevételnek nem számító képzési költségek feltételei közül a 7.§-ből kimaradt, hogy a kifizetőnek a vele munkaviszonyban álló magánszeméllyel az oktatást célzó adómentes szolgáltatás érvényesítéséhez a Munka Törvénykönyvben meghatározott munkaszerződést kell kötnie, és a képzés csak szakismeretek megszerzésére irányulhat.

Nem módosult viszont az egyéni vállalkozók költségelszámolásának szabályait tartalmazó II. sz. melléklet, mely szerint 2001. január 1-jétől az egyéni vállalkozó által magánszemély képzése érdekében a vállalkozási tevékenységhez hasznosítható ismeretek megszerzését célozza, és ha az egyéni vállalkozó a képzésben részesülő magánszeméllyel a Munka Törvénykönyve szerinti tanulmányi szerződést köt, illetve, ha a tanulmányok elvégzése az egyéni vállalkozóval munkaviszonyban álló magánszemély vagy saját - a vállalkozási tevékenység folytatásához szükséges szakismeretek megszerzését célozza.

A módosítás az adómentes képzési juttatások vonatkozásában költségként elszámolt értékekről beszél, ez

* egyrészt azt jelenti, hogy nincs szó adómentes bevételről, ha a képzési kiadás költségként nem számolható el,

* másrészt arra is utal, hogy csak a költségként elszámolandó áfát lehet a bevételnek nem számító értékbe beszámítani.

Ha az egyéni vállalkozó személyesen vesz részt a vállalkozásához szükséges feladatok

ellátásához képzésben, ennek kiadásait, mint a bevétel megszerzése érdekében felmerült ráfordítást, költségként elszámolhatja, saját képzésének e költségeit nem kell tehát a jövedelem megállapításánál bevételként figyelembe venni.

Más a helyzet a vele munkaviszonyban álló magánszemély képzési kiadásait illetően, mert itt külön következményként figyelembe kell venni, hogy a 11. sz. melléklet érvényben maradt szövege szerint biztosítottak-e a költségelszámolás egyéb feltételei (tanulmányi szerződés, szakismeret megszerzése); csakis ezek megléte esetén számolható el a képzési kiadás költségként, illetve lehet szó bevételnek nem számító jövedelemről.

Ha az egyéni vállalkozó (magánszemély) részt vesz a tevékenysége folytatásához közvetlenül szükséges képzésben, akkor is csak kizárólag az oktatással kapcsolatos kiadásait számolhatja el költségként (képzés, utazás, szállás).

Az oktatás, továbbképzés alkalmával nyújtott egyéb szolgáltatás (étkeztetés, szabadidőprogram) továbbra is adóköteles természetbeni juttatásnak minősülnek, melyek után a közterhek (szja, eho) a kifizetőt terhelik.

A módosítás értelmében - mivel a kifizető tevékenységével

közvetlenül összefüggő oktatáshoz kapcsolódó utazás üzleti útnak számít - a bevételnek nem számító oktatási szolgáltatás igénybevétele esetén a hozzá kapcsolódó utazási jegy, valamint a szállás ellenértéke sem számít bevételnek, beleértve az utazási jegy árban szereplő étkezés, a szálláshely árban foglalt reggeli étkeztetés ellenértékét is.

Az adóköteles és az adómentes juttatások szétválasztása érdekében célszerű, ha a kifizető olyan számlát kér például az oktatást szervezőtől, hogy abból világosan kitűnjön, melyek a bevételnek nem számító szolgáltatások (pl. képzés és a szállás) és mely kiadások azok, amelyek adóköteles természetbeni juttatásnak minősülnek (étkeztetés, szabadidőprogram kiadásai).

Nem bevétel továbbá a módosítás szerint meghatározott reprezentáció, valamint a 10 ezer forint egyedi értéket meg nem haladó üzleti ajándék, ha a juttatót ezzel összefüggésben nem terheli belföldi jogszabály alapján adófizetési kötelezettség.

Minden módosított szabályt egységesen - vagy 2001. augusztus 17-től, vagy visszamenőleg 2001. január 1-jétől - lehet alkalmazni.

Idősek Világnapja a Szociális Intézményben!

Minden év októberében emlékeznek meg világszerte az idős emberekről. Ritka az olyan család, ahol nincsen idős szülő, nagyszülő, tehát az Ő sorsuk, hogy léteik mindannyiunk szívügye. A mai rohanó világunkban egyre kevesebb idő jut rájuk, egyre magányosabbak öregségeink. Ezeket a mindennapi gondokon szeretnénk segíteni az időseket ellátó intézmények. Kulturált körülmények között lehetőség van az idő hasznos eltöltésére, a társasági életre, tisztálkodásra, étkezésre.

2001. október 30-án a Kálvin úti és az István király úti klubokban

egyaránt megemlékeztek az Idősek Világnapjáról.

Az általános iskolás gyerekek irodalmi műsorral, furulyaszóval, szép énekekkel, a Vértessy Tánc-Sport Egyesület tagjai színvonalas táncokkal tették emlékeztetéssé e szép napot. Az ünnepi ebéd nagyon finom volt!

Köszönet mindenkinnek, akinek része volt abban, hogy ezen a késő őszi napon tisztelettel és hálával emlékezhettünk meg az idős emberekről!

Dr. Ráday Sándor versével szeretném köszönteni községünk nyugdíjasait!

*Amikor csetlik-botlik és csoszog a láb,
a fájo meszes derék sem hajlik alább,
Amikor remeg a kéz, csorog a leves,
Idős embert akkor is becsülj és szeress!*

*Amikor bicsaklik szó, a hang reszketeg,
Gyengül a szem és kihagy az emlékezet,
Amikor a mondat is múlt támaszt keres,
Idős embert akkor is becsülj és szeress!*

*Amikor tehetetlen teste rád marad,
És a szükséglet néha szégyenfoltot hagy,
Amikor számára már az élet terhes,
Idős embert akkor is becsülj és szeress!*

*Amikor utolsó int és hanyatlók a fej,
A szem csukódik, és végleg menni kell,
amikor sóhaj eiszáll s lélek ködbe vesz,
Idős embert akkor is becsülj és szeress!*

*Amikor megtudod, hogy jövőd ez lehet,
S hogy kap ki maga is szeret,
Amikor elfáradsz kibúvót ne keress,
Idős embert akkor is becsülj és szeress!*

Virág Sándorné
intézményvezető

„Mert a mértékletesség és a lélek békessége az éték legjobb fűszere”

ARANYKINCSTÁR

November a liba és a kacsahónapja. Pompás csemege az ALMÁS KACSA. Hozzávalók: 1 fiatal, gyenge kacska, 3 dkg vaj, 15 dkg gomba, petrezselyem, kacsamáj, só, tejföl, paradicsom, hús, bor, tejben áztatott zsemle, 1 db tojás, 1 db alma, zsír. A vajon megpároljuk a gombát a petrezselyemmel és a májjal. Fűszerezük, paradicsommal, fél dl borral, 1 kanálnyi tejföllal átforrósítjuk. Hozzáadjuk a zsemlet és a tojással elkeverjük. Ezzel megtöltjük a kacsát, a bőre alá nyomkodva szépen eligazgatjuk a töltelékkel. A hasüregébe almát teszünk, for-

ró zsírral leöntjük az egészet és szép pirosra sütjük. Zsírjába a végén kevés tejfölt, bort keverünk és mártásként szolgáljuk fel. Zöldszéges rizst adhatunk mellé.

Nagyon finom az ALMÁS ZELLER, egyszerű az elkészítése. Hozzávalók: 80 dkg alma, 50 dkg zeller, 15 dkg reszelt sajt, 1 db tojás, 1-2 dl tejföl, só, bors, kakukkfű, 1 ek. citromlé. A zellert félpuhára főzzük, vékony csíkokra vágva. (A levét felhasználhatjuk leveshez!) Az almát apró kockára vágjuk, citromos lébe tesszük, hogy ne barnuljon meg. A tejfölt és a fűszereket

és a sajt felét összekeverjük. A zellert és az almát vegyesen kiolajozott jénaiba tesszük, ráöntjük a tejföltös keveréket és sajttal megszórjuk. 20 p-ig sütjük lefedve.

A RESZELT ALMÁS LEPENY-t érdemes kipróbálni. Hozzávalók: 32 dkg liszt, 20 dkg margarin, 10 dkg porcukor, 3 db tojás, só, 1,5 kg alma, 2 ek. gríz, fahéj, 10 dkg kristálycukor, késhegynyi sütőpor. Összegyúrjuk a lisztet a vajjal, cukorral, pici sóval, sütőporral és a 3 tojás sárgájával. 3-4 óráig pihentetjük a hűtőben. A meghámozott almát cikkekre vágjuk, uborkaresze-

lőn lereszeljük, 2 dkg margarinon megpároljuk. Néhány szem aszalt szilvával különlegesen finom lehet. A kihűlt keveréket elvegyítem a 3 tojás fehérjéből vert habbal, hozzáadva a 10 dkg kristálycukrot, kevés fahéjat és egy vaníliás cukrot. A tészta 60%-át kinyújtom, rászórom a grízt és a töltelékkel rákenem. Ráreszelem a tészta másik részét és szép pirosra sütjük. Aszalt szilva helyett szilvalekvárt is tehetünk rá, kiskanállal elaprózva, de nagyon pikáns birsalmasajt darabkáival is.

Kellemes csemegézést kívánok!
Bódi Mária

Hírek a kertbarátokról

A kertbarátoknál mindig mozgalmas az élet, de az év második felében méginkább fokozódik a tempó.

Az augusztus 25-i országjáró kirándulás után a szeptember 15-i szarvasi Szilva napon tevékenykedtünk, de közben már a kiállításunk anyagát gyűjtöttük.

A sok kerti és mezei munka közben jutott idő arra is, hogy október 7-én de. 9 órakor a terménybetakarító hálaadó szentmisén a tagság közösen vegyen részt a római katolikus templomban, ahol a legszebb termésekből megrakott kosarat az Esperes plébános úr a hálaadással egybekötve megáldott, amit Szűcs Elekné állított össze.

Október 8-án nagy sürgés-forgás zavarta meg a művelődési házat. A kiállítást évek óta a hagyományoknak megfelelően rendezik meg a kertbarátkör tagjai. A gyümölcs és zöldség bemutatása mellett alkalom adódott még a virágkötészet és Filák János festő munkáinak bemutatására is. A kiállított termékek rangsorolása mindig nehéz feladat volt, de most méginkább nehezen ment.

Szűcs Elek és Szűcs Elekné a saját gyönyörű termékeik rendezése mellett az egész kiállítás izléses megvalósítására is ügyeltek, Mrena Mihállyal és több segítőtárssal együtt. Hegedűs Zoltánné virágkötészete most is meglepően változatos lett. Fabó István és Fabó Imre termékei a kedvezőtlen időjárás ellenére is állták a versenyt.

Kiss Jánosné meglepően szép dísznövénynek is beillő káposzta félékkel és érésben lévő szamóccával lepelt meg mindnyájunkat. Akkor még nem tudtuk, hogy ez lett az utolsó kiállítása Terike néninek!

Ambrus János, Aszódi György és Varga Sándor terméseik

szépségeit is megilleti az elismerés, éppen úgy, mint Aszódi Mátyásné vagy Dombóvári Jánosné kiállítását. Babák András, Lázár József és Nagy József is gazdagították termékkel a látványt. Meglepetéssel találkoztunk ismét Győri Antalné asztalánál a termésekkel és a festményekkel körbevett soron.

Először mutatta be Gázsó József fiatal barátunk a kertészet nélkülözhetetlen öntöző berendezéseit. Sok látogató most láthatta először a különböző árukat.

Az egész kiállításunkat Filák János tagtársunk festményei fogták össze. A tájak változatoságát az árnyalatokban gazdag színek tették lenyűgözővé. Összegyűjtve találtuk a Kárpát medence, benne Erdély és hazánk valamennyi természeti szépségét.

A kiállítás megnyitóján Kiss Erzsébet cserkész verse után Olasz doktor úr csak az elismerés szavaival köszöntötte a népes érdeklődők táborát. A fiatalok biztatása most sem maradt el, amit ezennel is köszönünk.

A minden érdeklődőt lenyűgöző kiállítás megtekintését gazdag tapasztalatcsere követte. A baráti beszélgetés hangulatát fokozta a megvendéglés is, melyet a cserkészek ügyességével és közreműködésével sikerült lebonyolítani.

A kiállítást négy napon át szemlélhette községünk népe. A látogató bejegyzése szerint ez az évi kiállítás gazdagságában és rendezésében felülmúlta az előző évi kiállításokat.

Az elismerő sorokat ezúton is köszönjük.

Köszönetet mond minden kiállítónak és közreműködőnek a

Kertbarát Kör
Vezetősége

IRODALMI SAROK

210 éve született Katona József (1791-1830)

Kecskemét város köztisztviselőiben álló főügyésze, Katona József, 1830. április 16-án, egy hosszú és fáradságos tárgyalás után kilépett az ajtón, hogy levegőzzék egy kicsit, s odakinn holtan esett össze. A fiatalon elhunyt jogtudóst a város nagy részvétele mellett temették. A gyászolók között nemigen akadt, aki tudta, hogy a főügyész ifjúkorában verseket írt, sőt drámákat is. Kinek jutott volna eszébe főműve a Bánk bán, amely a magyar irodalom egyik legnagyobb tragédiája.

Katona József Kecskeméten született 1791. november 11-én. Apja takácsmester volt, ám szokatlanul művelt. Mindenképpen tanult embert akart faragni a fiából. A fiú egy gimnáziumba került, hamar megtanult latinul, majd németül is. Pesten jogot tanult, kitűnő jogász lett belőle. Sokat forgolódott a színház körül is. Reménytelenül szerelmes volt Dérynébe, a kor ünnepeit színésznőjébe. Pesten ekkor még nem volt állandó színház, de volt állandó szín társulat. Miközben Déryné körül forgolódott, fordított is a társulatnak, fellépett különböző szerepekben

is, sőt eredeti drámákat is írt. Ezek a művek tele voltak hatásos borzalmakkal, jelentéktelen alkotások. Közben Shakespeare-t, Schillert és divatos lovagdrámákat fordított. Ezek jó előtanulmányok voltak a Bánk bán megírásához.

Huszonnégy éves volt, amikor a kolozsvári Nemzeti Színház megvalósításáért előkészítő bizottság pályázatot írt drámára, amellyel az építendő színházat majd megnyitják. Erre a pályázatra írta Katona József 1815-ben a Bánk bán. Sajnos a bírálóbizottság figyelembe sem vette a művet. Katona előbb átadta a cenzúrának. A cenzúra eltiltotta a színháztól, de engedélyezte a ki nyomtatását. A megjelent könyvet azonban senki sem olvasta. Először 1933-ban mutatták be Karán. 1939 márciusában a Nemzeti Színház is műsorára tűzte, s ettől kezdve lassan ívelt a siker felé. 1848 küszöbén már a magyar lázadó sors jelképe lett a mű. 1845-től adták rendszeresen, bár ritkán: 1845: öt; 1846: hét; 1847: öt; 1848: 5 előadással évente. Teljes, hűzetlen szöveggel csak a kiegyezés után, 1868-ban játszották. A Bánk bán ettől kezdve a magyar nemzet köztulajdonú drámája, ettől kezdve ismerte, látta, nézte, szavalta a legszélesebb közönség. Erkel Ferenc 1861-ben dolgozta fel operává.

Katona a mű mellőzöttsége ellenére tudta, hogy jelentékeny alkotott, de a közömbösség ellen nem tudott mit tenni. Semmi sem tartotta már Pesten. Tanulmányai befejeztével visszatért szülővárosába, mert ott ügyész kellett. Eltemette magát a munkában és a közéletben. Példásan sokat dolgozó köztisztviselőnek ismerték. Egyetlen jelentős művével vált halhatatlanná.

Mné

HIRDETMÉNY

A Sportbarátok Köre értesíti az érdeklődőket, hogy 2002. január első felében birkavacsorával egybekötött rendezvényt szervez. Bővebb felvilágosítás a Szentendrési Híradó decemberi számában közlünk.

Békésszentandrás, 2001. november 8.

Rendezőség

SPORT

Labdarúgás

Bajnoki eredmények:

10. forduló

Kétegyháza - Békésszentandrás 0-4 (0-1)

Kétegyháza: 200 néző. Vezetete: Hajdú

Hunyadi: Petrás - Bencsik T., Miknyik, Palotai, Dankó, Kovács (Varga), Farkas (Bencsik I.), Moldván, Bakró, Bordács, Kiss (Juhász).

Gólszerzők: Farkas, Bakró, Bencsik I., Juhász

A Hunyadi a mérkőzés egészében fölényben játszott s a gólhelyzeteket értékesítve magabiztos győzelmet aratott.

Varga László: A második féldőben a cserék jóvoltából megszerztük a győzelmet.

Jók: Petrás, Kovács, Farkas

Ifjúsági mérkőzésen:

Kétegyháza - Békésszentandrás 0-3

11. forduló

Békésszentandrás - Gádos 1-1 (1-1)

Békésszentandrás: 300 néző. Vezetete: Németh.

Hunyadi: Petrás - Bencsik T., Varga, Miknyik, Dankó (Juhász), Kovács, Farkas, Moldván, Bakró, Bordács, Kiss (Bencsik I.).

Gólszerző: Kovács

A forduló rangadóján szép számú néző előtt nagyíramú küzdelmes mérkőzést vívtak a csapatok. Mindkét csapat jól megszervezte a védelmét, így igazságos döntetlen született.

Varga László: Hazai pályán két tizenegyesből legalább egyet illik megadni.

Jók: Bencsik T., Bakró, Kovács, Moldván

Ifjúsági mérkőzésen:

Békésszentandrás - Gádos 6-1

12. forduló

Dévaványa - Békésszentandrás 0-3 (0-1)

Dévaványa: 150 néző. Vezetete: Rácza.

Hunyadi: Petrás - Bencsik T., Miknyik, Palotai (Prjevara), Dankó, Kovács, Farkas (Juhász), Moldván, Bakró (Bencsik I.), Bordács, Kiss.

Gólszerzők: Moldván 3.

A Hunyadi ezen a mérkőzésen nagyszerűen játszott és Moldván mesterhármásával magabiztosan nyert.

Varga László: Közönségszórakoztató játékkal megérdemelt győzelem.

Jók: Moldván (a mezőny legjobbját), de az egész csapat dicséretet érdemel jó teljesítményéért.

Ifjúsági mérkőzésen:

Dévaványa - Békésszentandrás 0-2

13. forduló

Békésszentandrás - Csorvás 3-0 (2-0)

Békésszentandrás: 200 néző. Vezetete: Frey.

Hunyadi: Petrás - Bencsik T., Miknyik, Palotai, Dankó (Prjevara), Bencsik I., Farkas (Juhász), Moldván, Bakró, Bordács, Kiss.

Gólszerző: Kiss, Moldván, Bencsik I.

Időnként kissé dőcögött a játék, de a győzelem egy pillanatig sem volt kétséges.

Varga László: A kötelező győzelem mindig nagyon nehéz.

Jók: Petrás, Bordács, Dankó, Moldván

Ifjúsági mérkőzésen:

Békésszentandrás - Csorvás 3-0

A bajnokság állása

1. Békésszentandrás 13 9 2 2 35-23 29 pont

Így látta a szurkoló!

A mai nap olyan megtiszteltetésben volt részem, melyre korábban álmomban sem gondoltam. A szentendrési újság egyik szerkesztője felkért, hogy szeretett csapatom, a HUNYADI eddigi szereplését röviden értékeljem. Természetesen csak szurkolói szinten, és szurkolói szemmel. Igen könnyű dolgom van, mert kedves sporttársak 11.05-én, mikor e cikket írom a csapat az első helyen várja a folytatást. A pesszimisták a fanyalgók, most szinte hallom amint mondják. Az eredményesség jobb is lehetne, az edzés látogatottság is hagy kivetni valót, stb., stb. Szerintem a mostani körülményekhez képest ez az állapot elfogadhatónak mondható. E rövid bevezető után tekintsük át a teljesség igénye nélkül az eddig lejátszott mérkőzéseket. A fiúk repülő rajtot vettek, hisz az első három fordulót megnyerték. Mégpedig 12 adott és 5 kapott gól volt a termés. A 4. találkozót Kamuton elvesztettük. Az ötödiket Szabadkígyós ellen 1:0 arányban megnyertük. Kaszaperen simán kikaptunk. Dobozi meccset sajnos nem láttam, de „kémjeim” jelentése szerint egy szezonra való helyzetet puskáztak el az „aranylábúak”. Sarkadkeresztúron óriási csatát vívtak a fiúk és nyertek. Az utolsó öt meccsen megint ment a szekér, bár a gádososi rangadón megosztózkodtak a csapatok a pontokon, a másik négy mérkőzésen a csapat még gólt sem kapott és 17-et rúgott. Marad még két forduló, két kemény mérkőzés, s bár mi is lesz az eredmény, szerin-

tem a fiúk ősszel jól teljesítettek. Mindig nem lehet nyerni! Pár gondolat az ifjúsági csapatról is. Fiataltalaink az utolsó két forduló előtt a második helyről várják a folytatást. Ez is igen szép eredmény, hisz náluk bizonyos fokig őrségváltás is volt. Többen kiöregedtek, vagy a nagycsapathoz kerültek, esetleg munkahelyi elfoglaltság miatt nem állnak a csapat rendelkezésére. A „csikó” csatárduó tagjai viszont egyre reménykeltőbben bontogatják szárnyaikat. Öröm őket látni, amint cikáznak az ellenfél védői között. Visszatekintve nem úgy indult a bajnokság ahogy szerettük volna. Az első mérkőzést elvesztettük. Ennek is megvan a maga magyarázata. A csapat egyik legjobb emberének a csapat kapusának a felnőttéknél kellett helytállni (ahol helyt is állt). Szükségkapussal, a csapat egységét megbontva ment el a mérkőzés. Utána hozták a gyerekek a meccseket, egészen a negyedik fordulóig, ekkor viszont Kamuton 1:1-re játszottak. Többek szerint felütötte a fiúk között egy régi magyar betegség a fejét. Kicsit nagyra sikerült a mellény. Azóta a többi mérkőzést megnyerték. Közülük a legutolsó igen örvendetes, hisz a második helyen álló Csorvást küldték haza, az akkor harmadik helyen álló fiaink 3:0-ra. Természetesen rögtön helyet cseréltek.

Egyelőre röviden ennyit.

Köszönöm, hogy gondolataim leírhattam.

Tisztelettel Sinka Imre (Pisze)

HAJRÁ HUNYADI!

Női felnőtt

1. Békéscsaba Főiskola - Békésszentandrás KC 28:12

LD: Szucsán N. 9

2. Újkígyós - Békésszentandrás KC 34:12

LD: Hangyás T. 5, Szucsán N. 3

3. Gyoma - Békésszentandrás KC 23:13

LD: Szilágyi K. 5, Szucsán N. 4

4. Mezőberény - Békésszentandrás KC 36:14

LD: Hangyás T. 8

A lányok teljesítményéről annyit tudok mondani, hogy akik ott voltak a csapattal, azok mindent megtettek a si-

ker érdekében. Erejükből ennyire jutotta. Az edzésen csak 4-5 lány tud részt venni folyamatosan. Ez sajnos kevés a sikerhez. Tavaszra visszavárok egy-két játékost, akik régen játszottak, és így a fiatal és „idősebb” rutinos játékosokból megpróbálunk egy ütőképes csapatot kovácsolni. 2001. december 11-én kedden 17.00 órától kezdődnek az edzések, amin **mindenkit szeretettel várunk!**

KÉZILABDA

Férfiak

Békésszentandrás KC - Nagyszénás 23:25

LD: Varga Cs. 10, Bohák R. 5

Békéscsaba - Békésszentandrás KC 44:14

LD: Varga Cs. 8, Varjú Cs. 4

Békésszentandrás KC - Oroszáza I. 16:38

LD: Bohák 5, Varga Cs. 8

Ezen a mérkőzésen sajnos 5+1-en tudtunk kiállni. A csapat teljesítménye átlagon felüli

volt. Összességében a csapat a vártnál jobban teljesített a bajnokságban. Az utolsó mérkőzést a Gyula ellen nem tudtuk vállalni, mivel három játékosunk sérülés miatt nem tudott kiállni. Reméljük tavaszra mindenki felépül.

Sajnos kevesen vagyunk. Itt szeretném megragadni az alkalmat, hogy megkérjem azokat, akik éreznek annyi bátorságot a kézilabdához, csatlakozzanak a csapathoz. **Mindenkit szeretettel várunk!**

Domján László

Kajak-kenu

Évadzáró a kajakosoknál

Rangos vendégei voltak a kajakosok évadzáró összejövetelének, melyet október végén tartottunk a Nyugdíjas Klubban. Angyal Zoltán - szövetségi kapitány -, valamint az idei világbajnokságon egyaránt 3-3 aranyérmert szerzett versenyzőnő - Szabó Szilvia és Bóta Kinga - volt a vendég. Nagy örömeinkre szolgált, hogy elfogadták a meghívásunkat és beszámoltak pályafutásukról, eredményeikről.

Sinka József - a Klub elnöke - értékelte a közösség 2001. évi munkáját. Kiemelte, hogy az idei évben a szakmai eredmények mellett jelentős fejlődés volt tapasztalható a Klub életében. Elkészült egy 65 m²-es hajótároló épület és sor került a móló felújítására is. Jelenleg is tart az épület belső korszerűsítése, fürdők, öltözők rendbetétele, ami nem kis anyagi terhet ró a klubra. Sinka József beszámolójában megemlíttette, hogy fontos szerepet játszott a klub életében a meglévő sportkapcsolatok ápolása. Példa értékű a szarvasiakkal való kapcsolatunk, amely már a kezdetektől tart, amikor is Sándor Tamás Szentendréről elindulva Szarvason szakosztályt alapított. A többi megyei kajakos egyesülettel is igen jó kapcsolat alakult ki, hiszen az idén 40 éves Hunyadi ezen szakosztályok alakulásánál is tevékenyen segített és ez az együttműködés a mai napig is tart. Jó a kapcsolat a község többi sportegyesületével - a labdarúgókkal és a kézilabdázókkal - is. Az eredmények mellett gondok is jellemezték az idei esztendőt. Mint ismeretes ellopták mind a két csónakmotort, aminek a pótlása csak kiseleztezt motorok felújításával sikerült.

A szakmai munkáról Bagaméri László tartott beszámolót. A klub versenyzői II versenyen vettek részt. A legkiemelkedőbb eredményt Sztó Ákos érte el, aki a Junior Bajnokságon K-1

200 m-en 3., K-1 500 m-en 4. lett. A bajnokságokon versenyzőink összesen 55 bajnoki pontot szereztek, ami jobb teljesítmény, mint a tavalyi.

Örvendetesen megszorodott a versenyzők létszáma. 2001-ben 38 fő részére váltottunk ki versenyengedélyt, de emellett még 20-30 fő sportol rendszeresen. A létszámnövekedésben nagy szerepe volt az iskolai osztályok kenutúráinak. Ennek hatására nagyon sokan jelentkeztek kaja-

A vendég világbajnok hölgyek: Bóta Kinga, Szabó Szilvia

kozni és a nyár végi versenyeken már többen versenyeztek is igen szép eredménnyel.

A klub anyagi helyzete az elmúlt évekhez képest stabilabb lett. Köszönhető ez az Önkormányzati és Képviseleti támogatásoknak, pályázatoknak, a támogatóknak és a saját bevételek növelésének.

Pályázati pénzből vásároltunk 4 db túrakenut, 16 db kenulapátot, 10 db mentőmellényt, 1 db K-1-es, 1 db MK-1-es kajakot, 6 db kajaklapátot.

A hajótároló építését, a felújításokat is pályázati pénzből, illetve a támogatók segítségével tudtunk megvalósítani nagyon sok társadalmi munkával. Ezúton szeretné az elnökség megköszönni mindenkinek a támogatását, akik segítették a klub munkáját.

Az est hátralevő részében a vendégeké volt a fő szerep.

Angyal Zoltán - szövetségi kapitány - elmondta, hogy nagy örömmel jöttek Szentendrásra. Csodálkozását fejezte ki azért, amikor látta, hogy milyen nagy létszámban vannak jelen a versenyzők, a régi versenyzők, támogatók, akik mind-mind részesei annak a sikereknek, amit a kajak-kenu sport eddig elért. A magyar kajak-kenu sport az idén „Magyar Örökség” díjat kapott. Ez nagyon nagy dicsőség, hiszen a sportoló közössé-

biztatta a fiatalokat a kitarító edzőmunkára és reményét fejezte ki, hogy előbb-utóbb szentendrési versenyző is bekerül majd a válogatott keretbe. Ígéretet tett arra is, hogy a Szövetség segíteni fog a motorosónakok pótlásában.

Szabó Szilvia és Bóta Kinga röviden ismertették versenyzői pályafutásukat, kiemelve az idei teljesítményeket. Elmondták, hogy a női csapat miért lett az idén a legeredményesebb szakág. Az edzőjük - Kati néni - vezetésével nagyon sokat dolgoztak és igazi csapatákkovácsolódtak. Azt, hogy ők párosban is megnyerték a Világbajnokságot, annak is volt köszönhető, hogy teljesen egy hullámhosszon dolgoztak. Leültek megbeszélni a problémákat, együtt kijavították a hibákat és teljes összhangban dolgoztak az edzéseken. Eredményt csak így lehet elérni, amit ők bizonyítottak is. Kedvesen, őszintén válaszoltak minden kérdésre, kiosztottak sok-sok autogrammot, pedig egy fárasztó edzés után utaztak le Tiszaújvárosból Békésszentendrásra.

Köszönjük nekik.

Fabó István

Rába Ildikó Mariann

Téli csillogásban

Csillogó hópelyhek szállnak le az égből,
S belepik a város minden zegzugát:
Az utat, a fákat, az embereket, a
Világot, az álmot és a valóságot.

A hideg, hófehér pihe lágyan lep be
Mindent, elképzeltet, élőt, élettelenet.
Csodaszép csillogásba varázsolja a
Világot, lágy gyémántfény ragyogásba.

Csoda gyönyörűség fényérzéssel nézem
És látom ezt a hófehér világot,
Amely öröm és keserűség egyszerre.

Öröm és keserűség a jégvirág az
Ablakon, és a répaorrú hóember,
S a Csillogó hópelyhek néma tánca.

Békésszentendrás, 2001. XI. 07.